

กรรมเป็นเงา

SHADOW OF KARMA

รุจิกร ธงชัยชาวสะอาด

RUKORN THONGCHAIKAWSAARD

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ฉบับที่ ๒๕๕๒

พ.ศ. ๒๕๕๒

KMUTL-2002-AR-M-005-050

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

กรรมเป็นเงา

SHADOW OF KARMA

รุจิกร ธงชัยชาวธาดา

RUJIKORN THONGCHAIKAWSAARD

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....105293
วัน,เดือน,ปี.....1.8.พ.ย. 2552

.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2552

KMITL-2009-AR-M-005-060

SHADOW OF KARMA

RUJIKORN THONGCHAIKAWSAARD

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
FACULTY OF ARCHITECTUER
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2009
KMITL-2009-AR-M-005-060**

COPYRIGHT 2009

FACULTY OF ARCHITECTUER

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

Thesis Title   Shadow of karma
Student   Miss RujikronThongchaikawsaard
Student ID   50062610
Degree   Master of Fine Arts
Program   Visual Arts
Year   2009
Thesis Advisor Prof.DechaWarashoon

ABSTRACT

This thesis involves Karma, reincarnation and spirits. Before we were born, I believed that there were 'cause and reason' in previous lives of our doing. Sins may have been the cause of our existence. In this live, we have to experience good and bad as a result of our doing in previous live. Virtue and sin will follow us like a shadow.

This fine art is made to convey my belief towards Karma, works that I created are a fine art that focuses on the states of mind and shadow which shared in our existence. We life in the shadow of virtue and sin in which we made previously and Karma does exist.

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กรรมเป็นเงา
นักศึกษา	นางสาวรุจิกร ธงชัยชาวสอาด
รหัสประจำตัว	50062610
ปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์
พ.ศ.	2552
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ศ.เดชา วราชน

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นเรื่องราวที่เกิดจากความเชื่อในเรื่องของกฎแห่งกรรม เชื่อในเรื่องของภพชาติ และดวงจิต วิญญาณ กว่าที่เราทุกคนจะเกิดขึ้นมาเป็นคนได้นั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าต้องมีที่มาที่ไปในเรื่องราว การกระทำของเราในภพชาติที่แล้ว และที่เกิดขึ้นมาได้นั้น ก็เกิดขึ้นมาเพราะมีแรงของกรรมเป็นผลให้เราเกิด เป็นคนขึ้นมา นอกจากนี้เราจะเกิดขึ้นมาเพราะกรรมแล้ว ชาติปัจจุบันที่เราดำรงชีวิตอยู่นี้ ได้ผ่านเรื่องราว เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆ ของการกระทำที่ตนเองทำไว้มากมาย การกระทำที่เราได้ทำนั้นมีทั้งดีบ้าง ไม่ดีบ้าง การกระทำดีนั้นเรียกว่า บุญ การกระทำที่ไม่ดีนั้นเรียกว่า บาป ผลจากการกระทำเหล่านั้นก็จะมาเป็นเงา ตามตัวของเราไปทุกหนทุกแห่ง กรรมนั้นจะแปรสภาพมาเป็นเงาตามตัว

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดนี้ เพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิด ทางความเชื่อ ส่วนตัวของข้าพเจ้าที่มีต่อกฎแห่งกรรม โดยสิ่งที่ข้าพเจ้าแสดงและสื่อออกมาเป็นผลงานศิลปะนี้ จะเน้นถึง จิต และ เงา ที่ติดตามหรืออยู่ในตัวตนคนทุกคนนั่นคือ เงาแห่งผลของการกระทำที่เราได้ทำไว้ และคำว่า กฎแห่งกรรมนั้นมีจริง

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอโน้มกราบบิดามารดา ที่เป็นผู้สร้างและให้ข้าพเจ้าเกิดมาใช้ชีวิตให้เป็นศิลปะ
ขอขอบคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่ ชี้แนวทาง ให้ความเข้าใจ ต่อยอดความคิดของข้าพเจ้าให้เกิดความพัฒนา
โดยตลอด ขอขอบคุณทุกท่านที่ทำงานอำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้วิทยานิพนธ์ศิลปะนี้สำเร็จได้
อย่างสมบูรณ์

รุจิกร ธงชัยชาวสอาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญภาพ.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์.....	1
1.2 แนวความคิดการสร้างสรรค์.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การสร้างสรรค์.....	4
1.4 ขอบเขตการสร้างสรรค์.....	4
1.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	4
1.6 คำศัพท์และคำอธิบายที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	5
บทที่ 2 ศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ลัทธิศิลปะ แบบแสดงออกโดยตรง(Expressionism).....	7
2.2 ลัทธิศิลปะ แบบนามธรรมและแสดงออกโดยตรง (Abstract Expressionism).....	8
2.3 ศิลปะแบบนามธรรม (Abstract Art).....	13
2.4 อิทธิพลทางศิลปะ.....	13
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	21
3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
3.2 การสร้างสรรค์.....	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	24
4.1 การวิเคราะห์โดยรวม.....	24
4.1.1 เรื่องราว.....	24
4.1.2 เนื้อหา.....	24
4.1.3 การแสดงออก.....	24
4.1.4 สัญลักษณ์.....	24
4.1.5 ทักษะธาตุ.....	25
4.1.6 องค์ประกอบศิลป์.....	25
4.2 การวิเคราะห์รายชิ้น.....	25
4.2.1 ผลงานชิ้นที่ 1.....	25
4.2.2 ผลงานชิ้นที่ 2.....	25
4.2.3 ผลงานชิ้นที่ 3.....	26
4.2.4 ผลงานชิ้นที่ 4.....	26
4.2.5 ผลงานชิ้นที่ 5.....	26
4.2.6 ผลงานชิ้นที่ 6.....	26
4.3 การวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบ.....	26
4.4 สรุปผลการวิเคราะห์.....	29
ผลงานวิทยานิพนธ์.....	30
บทที่ 5 สรุปผลการสร้างสรรค์และข้อเสนอแนะ.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	38
ภาคผนวก.....	39
ศิลปะแห่งการดับทุกข์.....	40
लगแห่งกรรม.....	45
กลไกแห่งกรรม.....	46
หลักการแก้ไขวิบากกรรม.....	52
คำแนะนำในการแก้กรรม.....	52
เจ้ากรรมนายเวร.....	54
ประวัติผู้เขียน.....	55

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 Composition No.10.....	9
2.2 The she – wolf	10
2.3 Ester and the Totem.....	11
2.4 Red,orange,tan,and purple.....	12
2.5 Woman I.....	15
2.6 Clam diggers.....	16
2.7 Woman accabanac.....	17
2.8 Self – Portrait with arm twisting above head.....	19
2.9 Semi – Nude girl.....	20
3.1 ตัวอย่างภาพการเดินทางไปศึกษาหาข้อมูล.....	21
3.2 ตัวอย่างภาพร่างลายเส้น.....	22
3.3 ตัวอย่างภาพร่างการแสดงออกอย่างฉับพลัน.....	23
3.4 ตัวอย่างภาพร่างการแสดงออกอย่างฉับพลัน.....	23
4.1 แสดงโครงสร้างขององค์ประกอบหลัก.....	27
4.2 แสดงโครงสร้างขององค์ประกอบหลัก.....	27
4.3 แสดงจังหวะน้ำหนักอ่อนแก่.....	28
4.4 แสดงจังหวะน้ำหนักอ่อนแก่.....	28
4.5 กรรมเป็นเงา หมายเลข 1.....	31
4.6 กรรมเป็นเงา หมายเลข 2.....	32
4.7 กรรมเป็นเงา หมายเลข 3.....	33
4.8 กรรมเป็นเงา หมายเลข 4.....	34
4.9 กรรมเป็นเงา หมายเลข 5.....	35
4.10 กรรมเป็นเงา หมายเลข 6.....	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

ในการสร้างผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้านี้ เพื่อเป็นการถ่ายทอดและสื่อให้เห็นถึงความเชื่อตามหลักศาสนาในเรื่องของกฎแห่งกรรม ซึ่งในสังคมปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยีทันสมัย ความเชื่อตามหลักศาสนา อาจจะถูกมองเป็นเรื่องที่ล้าสมัย หรือ ง่าย แต่กฎแห่งกรรมตามหลักศาสนาพุทธนี้เป็นเรื่องที่น่าพิศวงได้ เป็นเรื่องจริง ของการเวียนว่ายตายเกิด เป็นวัฏจักรของชีวิต กรรมคือการกระทำอย่างไรไว้ไม่ว่าจะดีหรือชั่ว เราก็ได้รับผลการกระทำนั้นสนองตัวเรากลับมา

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้ เกิดมาจากการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ ที่ได้มาจากการปฏิบัติ ฟีกจิต นั่งสมาธิ ตามแบบของศาสนาพุทธ การสัมผัสถึงอีกหนึ่งภพภูมิ ที่มองไม่เห็น ในวินาทีหนึ่ง ขณะที่เราอยู่ในโลกเวลาปัจจุบัน จากสิ่งที่เรามองไม่เห็นแต่สัมผัสถึงนั้น ทำให้เกิดเป็นจินตนาการ ผสมผสานกับความเชื่อส่วนตัวที่สะสมลึกในใจจิตสำนึกในเรื่องของกฎแห่งกรรม และ ดวงจิต วิญญาณ อารมณ์และความรู้สึกที่ถูกสะสม เพราะเป็นความเชื่อที่เล่าผ่านเป็นคำพูดไม่ได้ จึงนำมาสู่ความต้องการ บอกเล่าเรื่องราวแสดงเจตนารมณ์ สื่อผ่านออกมาเป็นผลงานการสร้างสรรค์ทางศิลปะ

ในแต่ละวันมีการเกิดและการดับของสรรพสิ่งในโลก ไม่ว่าสัตว์สิ่งของ พืช รวมทั้งสัตว์โลกที่เรียกว่ามนุษย์ ไม่มีสิ่งใดในโลกสามารถอยู่ยั่งยืนเป็นอมตะ จนนิรันดร ทุกอย่างในโลกมีการเสื่อมสลายไปตามกาลเวลา สำหรับมนุษย์ที่ยังไม่ตายหรือเสื่อมสลายไปตามกาลเวลา ยังคงดำรงอยู่และดำเนินกิจกรรมต่างๆตั้งแต่ลืมตาตื่น จนถึงเวลาที่ต้องหลับนอนพักผ่อน ในแต่ละวัน เรียกกันโดยทั่วไปว่าเป็นมนุษย์ที่มีชีวิต ชีวิตคืออะไร เกิดมาได้อย่างไร ตายแล้วไปไหน เป็นคำถามที่หลายคนยังสงสัยและแสวงหาคำตอบ ในทางวิทยาศาสตร์มีการอธิบายไว้ถึงการอุบัติขึ้นของชีวิต โดยไม่พูดถึงหลักกรรม เหมือนคำอธิบายของพุทธศาสนาจึงจะไม่นำมากล่าวถึง ณ ที่นี้แต่จะอธิบายตามหลักการของพระพุทธศาสนาในแง่ที่ว่า ชีวิตเป็นผลรวมขององค์ประกอบ 5 อย่าง ได้แก่ รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ ซึ่งเรียกตามภาษาธรรมว่า “ขันธ 5” หรือ “เบญจขันธ” เมื่อแยกออกทีละส่วนจะพบว่าเบญจขันธนี้ เป็นอนัตตาและสูญญตา คือว่างเปล่าไม่มีตัวตน ไม่น่ายึดมั่น ถือหมั่น ด้วยอตฺตา จนเป็นเหตุแห่งทุกข์ เป็นอุปทานขันธ

ภพ Process of Becoming พระธรรมปิฎก (2544:125-133) กล่าวว่า ภพ คือ กระบวนการพฤติกรรมทั้งหมดที่แสดงออกเพื่อสนองตัณหา และอุปทาน

ภพหรือ กรรมภพ เป็นภาวะที่การกระทำหรือกรรมภพบังเกิดผลให้เป็นขั้น 5 หรือชีวิต และการเกิดเพราะกรรมภพนั้นเรียกว่า อุปปัติภพ อีกอย่างหนึ่ง กรรมภพจึงเป็นการเตรียมภาวะแห่งชีวิต คือขั้น 5 ที่จะปรากฏในภพที่สมควรรับกรรมที่ทำไว้ ครั้นชีวิตหรือธาตุขั้นเดิมสิ้นสุดลง พลังแห่งกรรมที่สร้างสมไว้ (กรรมภพ) ก็จะผลักดันให้เกิดการสืบต่อวงจรชาติต่อไป

การกระทำใดๆในปัจจุบันย่อมส่งผลไปในอนาคตเมื่อสร้างกรรมดี ก็ได้รับชาติที่ดี สร้างกรรมชั่วก็ได้รับชาติที่ชั่ว การเกิด-ดับของชีวิตจึงเป็นไปตามกรรม

ชาติ Birth พระธรรมปิฎก (2544:133-134) ได้กล่าวว่า ชาติคือ ชีวิตที่เป็นไปในภาวะต่างๆทั้งหมดว่าตามความหมายแท้ ก็คือ ขั้น 5 ที่เกิด-ดับ เปลี่ยนแปลงไป สำหรับบุุชชน ย่อมมิใช่มีเพียงการเกิด-ดับของขั้น 5 ตามธรรมดาของธรรมชาติเท่านั้น แต่เมื่อมีภพขึ้นตามอุปทานแล้ว ก็เกิดมีตัวตนซึ่งสำนึกตระหนักขึ้นมาว่า เราได้เป็นนั่นเป็นนี่ อยู่ในภาวะชีวิตอย่างนี้ซึ่งตรงกับความต้องการหรือไม่ตรงกับความต้องการ พูดสั้นๆว่า ตัวตนเกิดขึ้นในภพนั้น จึงมีตัวเราที่เป็นเจ้าของ ตัวเราที่เป็นโจร ตัวเราที่เป็นคนมีเกียรติ ตัวเราที่เป็นผู้ชนะ ตัวเราที่เป็นผู้แพ้ ฯลฯ

ชาติก็คือชาติขั้น 5 ที่เกิดขึ้นด้วยปัจจัยของกรรมภพ เหตุเพราะมีการสร้างกรรมภพ จึงเกิดเป็นชาติและมีอุปทาน ว่ามีตัวมีตนและยึดมั่นตัวตนนั้นไว้ด้วยกิเลส ตัณหา หากไม่ใช่ปัญญาตัดความยึดมั่นในตัวตนนั้นออกไปเสียบ้าง ความเป็นอัตตาก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้น จนกลายเป็นคนเห็นแก่ตัว และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อโลกและสังคม

คำว่า "กรรม" แปลว่า การกระทำ เป็นคำที่มีความหมายกลาง ๆ ไม่ว่าจะดี ไม่ว่าจะชั่ว (อาจเป็นได้ทั้งดีและชั่ว) กรรม ตามหลักพระพุทธศาสนา ได้แก่การกระทำของสัตว์ ผู้มีกิเลส ซึ่งกระทำทางกาย หรือวาจา หรือใจ ด้วยเจตนา ถ้าเป็นไปทางกาย เรียกว่ากายกรรม ถ้าเป็นไปทางวาจา เรียกว่า วจีกรรม ถ้าเป็นไปทางใจ เรียกว่ามโนกรรม

ขยายความว่า การกระทำ ที่ไม่มีกิเลสเป็นมูลฐาน ไม่จัดเป็นกรรม ตามหลักศาสนาพุทธ พระอรหันต์ ชื่อว่าผู้สิ้นกิเลส เด็ดขาดแล้ว แม้ทำประโยชน์เกื้อกูลผู้อื่น ตามความคิดของคนทั่วไป เรียกว่า ท่านทำกรรมดี แต่ตามหลักศาสนาพุทธ ถือว่า นั่นเป็นเพียง กิริยา จึงกล่าวได้ว่า "พระอรหันต์ เป็นผู้สิ้นกรรมแล้ว" หมายความว่า การกระทำที่จะก่อให้เกิดวิบาก ต่อไปในชาติหน้าไม่มี แต่พระอรหันต์ ก็ยังไม่ได้สิ้นผลแห่งกรรม ที่พึง

ได้รับในชาตินี้ เช่น ท่านพระอัครสาวกโมคัลลาน์ ถูกประทุษร้ายถึงแก่ชีวิต พระพาหิยะ ถูกวัวชีวิต
เสียชีวิต พระพุทธเจ้า ถูกพระเทวทัตประทุษร้าย ถึงพระโลหิตห้อ ฯลฯ

กรรมมี ๓ ประเภท ตามคุณภาพ

๑. กรรมดี (ความดี) เรียกว่า กุศลกรรม
  ๒. กรรมชั่ว (ความชั่ว) เรียกว่า อกุศลกรรม
  ๓. กรรมกลาง ๆ ไม่ดี ไม่ชั่ว เรียกว่า อัพยาทกรรม
- (ข้อ ๓. ไม่ใคร่มีการพูดถึงเหมือน ๒ ข้อแรก)

ขยายความ ว่า

(๑) การกระทำทางกาย วาจา และใจ ที่เกิดจากความเป็นผู้มีคุณธรรมต่าง ๆ ของบุคคลผู้ยังมีกิเลส อาทิ เมตตา ปรานี หิริโอตตปละ อันเกิดมาจากเจตนาดีงามบริสุทธิ์ มีผลสำเร็จ เป็นประโยชน์ และสันติสุขแก่ตนเอง และสัตว์อื่น ๆ นับว่าเป็นกรรมดี หรือความดีอีกนัยหนึ่ง การกระทำอันประกอบด้วย กุศลเจตนา ไม่มีทั้งความโลภ ความโกรธ และความหลง เป็นตัวการผลักดันให้กระทำ เรียกว่า กุศลกรรม หรือความดี ท่านแสดงกุศลกรรมบถ เส้นทางของกรรมดีไว้ ๑๐ ทาง จัดเป็นกายสุจริต ๓ วชิสุจริต ๔ มโนสุจริต ๓ โดยเฉพาะกายกรรม และวจีกรรม เป็นเรื่องเห็นได้ และเข้าใจไม่ยากจึงจะอธิบายเฉพาะมโนกรรม เพราะเรื่องมโนกรรมหรือบาปทางจิตใจบุคคลทั่วไปมักไม่เข้าใจ

(๒) การกระทำทาง กาย วาจา และใจ ที่เกิดจาก เจตนาร้าย (ไม่บริสุทธิ์) หรือขณะที่มีความ โลภ ความโกรธ และความหลง เป็นตัวผลักดัน อันส่งผลให้สัตว์มีชีวิต ทั้งตนเอง และผู้อื่น เดือดร้อน หรือตาย เรียกว่า อกุศลกรรม หรือความชั่ว ท่านแสดงอกุศลกรรมบถ เส้นทางของกรรมชั่วไว้ ๑๐ ทาง มีนัยตรงกันข้ามกับ กุศลกรรมบถ ๑๐ ในจุดนี้ ขอเน้นให้เห็นว่า การทำให้ตนเองเดือดร้อน ด้วยวิธีที่ผิดคลองธรรมเป็นบาป เป็นกรรมชั่วด้วยเหมือนกัน ฉะนั้น จึงไม่ควรคิดที่จะทำลายตัวเองหรือทำตัวเองให้หมดสติสัมปชัญญะ หรือเดือดร้อนด้วยอำนาจโมหะ ไม่ต้องถาม ฆ่าตัวเอง บापหรือไม่? มอมเหล้าตัวเองบापหรือไม่ เพราะหลักการข้อนี้ได้แสดงไว้ชัดเจนแล้ว

(๓) การกระทำที่เป็นประเภท พฤติกรรมธรรมชาติ ของสิ่งมีชีวิตอันไม่ได้เกี่ยวข้องกับคุณค่าทางจริยธรรม เป็นเรื่องของการแสดงอิริยาบถธรรมดา เป็นการเคลื่อนไหวตามปรกติของเสรีระ เป็นต้นว่า การเดิน การนั่ง การนอน การบริโภค การขับถ่าย ฯลฯ ซึ่งไม่ได้มีกิเลส เข้ามาพัวพันบัญชาการ หรือขาดเจตนา ทั้งทางร้าย

และดี อย่างนี้ เรียกว่า อภัยกตกรรม ไม่ใช่กรรมดี หรือกรรมชั่วคล้าย ๆ การกระทำของพระอรหันต์ ที่ท่านเรียกว่ากิริยา ผิดแต่ว่า การกระทำของพระอรหันต์สะอาด บริสุทธิ์ ไร้กิเลสตลอดเวลา ไม่ใช่บางเวลา

กฎแห่งกรรม

กฎแห่งกรรม ในศาสนาพุทธ เป็นเรื่องธรรมชาติ ไม่ใช่บัญญัติของศาสนาใด ๆ และไม่มีพระเจ้าองค์ใดคอยควบคุมหรือคอยชักใยอยู่เบื้องหลัง

กฎแห่งกรรม คือ กฎแห่งเหตุผลทางศีลธรรม ที่แสดงให้เป็นความสัมพันธ์ ของเหตุกับผลว่า เป็นสิ่งเนื่องกัน ไม่มีเหตุ ก็ไม่มีผล มีเหตุแล้ว จึงมีผลทำเหตุประเภทใด ย่อมเกิดผลประเภทนั้น คล้ายกฎของวิทยาศาสตร์ที่ว่า กิริยา และปฏิกิริยา ย่อมมีค่าเท่ากัน และตามทิศทางตรงกันข้ามทุกคนที่เกิดมา ย่อมทำกรรมด้วยกันทั้งนั้น เพราะธรรมชาติของคน จะต้องทำกิจกรรมเป็นส่วนกายกรรม จะต้องพูด เป็นส่วนวจีกรรม และจะต้องคิด เป็นส่วนมโนกรรมทั้งเมื่อทำ เมื่อพูด และเมื่อคิดแล้ว ผลของมัน กล่าวคือ ปฏิกิริยา ก็จะต้องมี ดังนี้ เมื่อเราทำกรรมดี ผลสะท้อนของมัน ก็จะดีตาม เมื่อเราทำกรรมชั่ว ผลสะท้อนของมันก็จะชั่วตาม พระพุทธองค์ ทรงสอนว่า ธรรมชาติของพืชพันธุ์ กับธรรมชาติของกรรม คล้ายคลึงมาก โดยตรัสไว้เป็นแบบฉบับว่า "บุคคลหว่านพืช เช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้รับผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้รับผลชั่ว" จากข้อความพระพุทธพจน์ แสดงให้เห็นว่า กฎแห่งกรรม เป็นกฎแห่งความยุติธรรม และกฎแห่งความถูกต้องพระพุทธองค์ไม่ทรงสอนให้เชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติว่าจะเป็นตัวการบันดาลให้ตัวเราดีหรือร้าย ได้อย่างแท้จริงเลย ทรงสอนให้เห็นตัวเองเป็นตัวการบันดาลผลกรรมต่าง ๆ และไม่ให้อ้างว่าเป็นสิ่งบังเอิญ ที่เกิดดี หรือชั่ว สุข หรือทุกข์ ทรงเน้นให้เห็นว่า การกระทำของมนุษย์ (กรรม) เป็นตัวการเป็นปัจจัยสำคัญในชีวิตมนุษย์ จะดีก็เพราะกรรมดี จะชั่วก็เพราะทำกรรมชั่ว แต่มีเงื่อนไขอยู่ว่า กฎแห่งกรรมไม่สามารถทำให้เกิดผลดีมาก อย่างที่ใจคนทำคิดอยากได้มากและไม่สามารถทำให้เกิดผลรวดเร็วไปเสียทุกอย่าง ดังที่คนเราต้องการให้เป็นไป คือ ไม่สามารถตามใจเรา เหมือนคนขายของตามใจผู้ซื้อได้อันหนึ่ง ผู้ที่ทำกรรมดี มักอยากได้ผลดีมาก ๆ และรวดเร็ว โดยไม่คำนึงถึงว่า ตนเองเคยทำชั่ว วังเดินแก้ตัวพัลวันบางทีก็มาทำดีแก้ แต่คืนนั้นลบล้างความชั่วไม่หมดจึงทำให้น้อยใจว่า ทำความดีไม่เห็นได้ดี แท้จริงคนเราไม่มีความยุติธรรม อยู่ในจิตใจตน ส่วนกฎแห่งกรรม เป็นกฎธรรมชาติ ไม่เอาใจใคร ไม่รับสินบนจากใคร ไม่อคติในการให้ผลถ้าเหตุปัจจัยต่าง ๆ ในการทำความดีพร้อมสมบูรณ์ย่อมก่อให้เกิดผลดี ตามสมควรแก่กาลเวลา ตามลำดับของแรงกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลทำไว้ สะสมไว้ทั่วมุมพูนทวี ทุกเวลาหน้าที่ถ้าคนเราไม่

อคติเดียวอย่างเดียวนั้น เขาจะรู้และจะเข้าใจ กฎแห่งกรรม ตลอด ทั้งเลื่อมใส กฎแห่งกรรมอย่างยิ่ง และไม่ทำกรรมชั่ว

1.1 แนวความคิดการสร้างสรรค

ทุกชีวิตเกิดมา เกิดขึ้นมาพร้อมกับสิ่งๆหนึ่ง คือ กรรม ข้าพเจ้าเชื่อว่า กรรม คือ สิ่งที่กำหนดชีวิตของเราให้ ชีวิตของเราไปพบเจอกับเหตุการณ์ต่างๆ อาจจะเป็นทั้งเรื่องที่ดีและเรื่องที่เลวร้าย หรืออุปสรรคปัญหา เราไม่สามารถจะมองเห็นหรือกำหนดอนาคตได้ กรรมเหมือนเป็น ทางที่เราต้องเดินตามรอยกรรมไป กรรม คือ การกระทำที่มีผลตอบสนองต่อตัวเราเอง เราได้เคยทำสิ่งใดไว้ ในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ตาม ผลของกรรมนั้นก็จะมาเกาะอยู่ในตัวเรา ในใจของเรา ติดตามเราไปในทุกๆที่ และกำหนดในเราเดินไปตามทางรอยกรรมนั้น ซึ่งเราอาจจะมองไม่เห็นระลึกลำไม่ได้ ไม่รู้ตัว และทางชีวิตที่เราเดินอยู่ทุกวันนี้แหละ คือทางแห่งกรรม

1.2 วัตถุประสงค์การสร้างสรรค

1. เพื่อค้นหาตามแนวทางศิลปะในรูปแบบของตนเอง
2. เพื่อต้องการเผยแพร่ให้ตระหนักถึงความจริงของกฎแห่งกรรม
3. เพื่อต้องการบอกเล่าเรื่องราวให้เห็นถึงความเชื่อ และการสัมผัสที่ลึกถึงออกมาเป็นภาพจิตรกรรม

1.4 ขอบเขตการสร้างสรรค

สร้างผลงานศิลปะโดยใช้อารมณ์ ความรู้สึก การแสดงออกอย่างรวดเร็ว ในรูปแบบของงานศิลปะ ในแบบ การแสดงออกโดยตรง(Expressionism) ด้วยวิธีกระบวนการ สีนํ้ามันบนผ้าใบ

1.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค

1. รวบรวมจิตใจ ตั้งสติ ให้เกิดสมาธิ
2. ทบทวน ความรู้สึกนึกคิด รวบรวมการแสดงเจตนารมณ์
3. แสดงเจตนารมณ์ ออกมาอย่างฉับพลัน

1.6 คำศัพท์และคำอธิบายในที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. **GEOMETRIC ABSTRACT** คือลัทธิศิลปะ "การลดทอน ทุกสิ่งทุกอย่างลงจนเหลือแค่โครงร่างเรขาคณิต" โดยที่พวกเขานำมาเสนอใหม่ในรูปแบบ Abstract อย่างเต็มตัว
2. **ABSTRACT ART** คือ ศิลปะนามธรรม หมายถึงศิลปะที่มีแบบอย่างที่ยกความรู้สึกหรืออารมณ์ออกจากที่เป็นจริงและแสดงให้ปรากฏถึงสุนทรียภาพ
3. **EXPRESSION** คือ ศิลปะที่แสดงออกทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ออกมาโดยตรง และตรงไปตรงมา
4. **EXPRESSIVE** หมายถึง แนวคิดทฤษฎี ที่ถ่ายทอดออกมาโดยยึดถืออารมณ์และจินตนาการของตน เป็นหลัก
5. **CUBISM** คือ ศิลปะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ทางศิลปะที่ต่างออกไป จากแบบเก่า โดยสิ้นเชิง Cubism นั้น ยกแก่การให้ คำจำกัดความ มั่นไม่ใช้ทฤษฎี ระบบ หรือแม้แต่รูปแบบอะไรเพียง Cubism จึงเป็นศิลปะที่พยายามเชื่อมโยงทั้งความคิด และสายตาเข้าด้วยกัน

บทที่ 2

ศิลปะที่เกี่ยวข้อง

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและพัฒนาผลงานศิลปะอยู่ตลอดเวลา การศึกษาทางการศิลปะนั้น ก็เพื่อที่จะค้นหาความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน การค้นหาแนวทางศิลปะของตนเองนั้น อาจจะต้องเริ่มต้นจากการชมผลงานของกลุ่มศิลปินที่เราชื่นชอบ ผลงานของศิลปินที่เราชื่นชอบนั้น พอเราได้ชมมากขึ้นผ่านสายตามากขึ้น ก็เกิดการซึมซับโดยอัตโนมัติ และก็พัฒนาไปสู่การอยากเรียนรู้ที่จะศึกษา การทดลอง เมื่อเราได้ทดลอง วิธีการ กระบวนการสร้างสรรค์แนวทางศิลปะในแบบที่เราชื่นชอบมากขึ้นเรื่อยๆนั้น เราก็จะพบถึงจุดเด่นความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวในผลงานของเรา และเราก็ได้มองเห็นถึงความงาม ความเป็นลักษณะเด่น ความน่าสนใจ ในผลงานศิลปะกรรมของศิลปินแต่ละคนมากขึ้นอีกด้วย

By John M. S. R.

๑

2.1 ลัทธิศิลปะ แบบการแสดงออกโดยตรง (Expressionism)

ศิลปะแบบ (Expression) ในทัศนะที่ ศิลปะคือการแสดงออกซึ่งอารมณ์ และถือว่าศิลปะมีไว้เพียงเพื่อเสนอความงามทางรูปทรงของสีเส้น หรือเสียงต่างๆ หรือ เพื่อลอกแบบของวัตถุธรรมชาติอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น แต่ความจริงแล้ว ศิลปะต้องแสดงออกซึ่งสิ่งที่อยู่ภายในของมนุษย์ให้ปรากฏออกมา ทัศนะของศิลปะประเภท Expression คือ การแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ไม่อิงรูปทรงตามธรรมชาติที่เหมือนจริง

ทฤษฎี (Expressive) แนวคิดในทฤษฎีนี้ เป็นทฤษฎีที่ให้อิสระและความเป็นเอกลักษณ์ต่อผู้สร้างงานมากที่สุด ศิลปะร่วมสมัยส่วนใหญ่จะถูกจัดให้อยู่ในทฤษฎีนี้ ศิลปินจะถ่ายทอดออกมาโดยยึดถืออารมณ์ และจินตนาการของตนเองเป็นหลัก เมื่อผู้ชมได้ชมงานศิลปะแล้วอาจเกิดอารมณ์ความรู้สึกอย่างไรก็ได้ จะมีจินตนาการอย่างไร จะเข้าใจเนื้อหาสาระหรือไม่ ไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ผู้สร้างงานศิลปะจะต้องทำงานโดยตั้งอยู่บนอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดของตนเป็นหลักมากกว่า ที่จะคำนึงถึงอารมณ์หรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่มาชมงานของตน

2.2 ลัทธิศิลปะนามธรรมและแสดงออกโดยตรง (Abstract Expressionism)

เมื่อศิลปะก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 สิ่งที่เราได้เห็นได้ชัดก็คือ ความแตกต่างกันในทางความคิด ของศิลปินแต่ละคน โดยที่ศิลปินแต่ละคน ก็จะคิดอะไรที่เป็นตัวของตัวเองที่เป็นอิสระ และเป็นส่วนตัวมากขึ้นทุกที โดยไม่ยึดถือรูปแบบใด รูปแบบหนึ่งของศิลปะที่มีมาก่อนในอดีต แต่จะใช้วิธีการแสดงออกในแบบต่างๆ ที่เลือกแล้วว่า เหมาะสำหรับที่จะนำมา แสดงความคิดของตน ดังนั้นศิลปะสมัยใหม่นี้ ศิลปินอาจจะใช้เครื่องมือในการแสดงออกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ของศิลปินในอดีตที่เคยทำมาก่อน หรืออาจใช้หลายรูปแบบมาผสมกัน หรืออาจสร้างวิธีการแสดงออกขึ้นมาใหม่ก็ได้ ในการนำเสนอผลงานจากความแตกต่าง และหลากหลายทางความคิดเช่นนี้ งานศิลปะในยุคหลังๆ ก็จะมี ความเป็น นามธรรมมากขึ้น จนเกิดรูปแบบศิลปะที่เราเรียกกันว่า Abstract เกิดขึ้น

ศิลปะ Abstract คืองานศิลปะที่ไม่มีอะไรเหมือนจริงในธรรมชาติเลย แต่จะเป็นความคิดสร้างสรรค์ของศิลปินที่ แสวงหาวิธีการแสดงออกทางความคิด ที่เป็นอิสระของเส้น สี และรูปทรง แต่ทั้งนี้ไม่ใช่ที่ศิลปินทำงานอะไรออกมาแล้ว ๆ ได้ เพราะว่า กว่าที่ศิลปะ Abstract จะเกิดขึ้นมาได้ นั้นต้องผ่านวิวัฒนาการทางความคิดและรูปแบบศิลปะ กล่าวคือ มันต้องผ่าน รูปแบบของศิลปะกึ่งนามธรรม (Semi - Abstract Art) เช่น ศิลปะแบบ Expressionism, Cubism และ Fauvism พวกนี้มาก่อน ถึงจะมาเป็น Abstract ได้อย่างเต็มตัว

Type of Abstract Art ? เมื่อศิลปะก้าวเข้ามาในแนว Abstract อย่างเต็มตัว นั่นก็หมายความว่า เรื่องราวหรือ เนื้อหาของภาพจะถูกลดความสำคัญลง หรือ ถูกบิดเบือนตัดทอน เพื่อที่จะเปลี่ยน ไปเป็น Abstract มากขึ้นศิลปะ Abstract เราอาจแบ่งได้เป็น 2 พวกใหญ่ๆ คือ

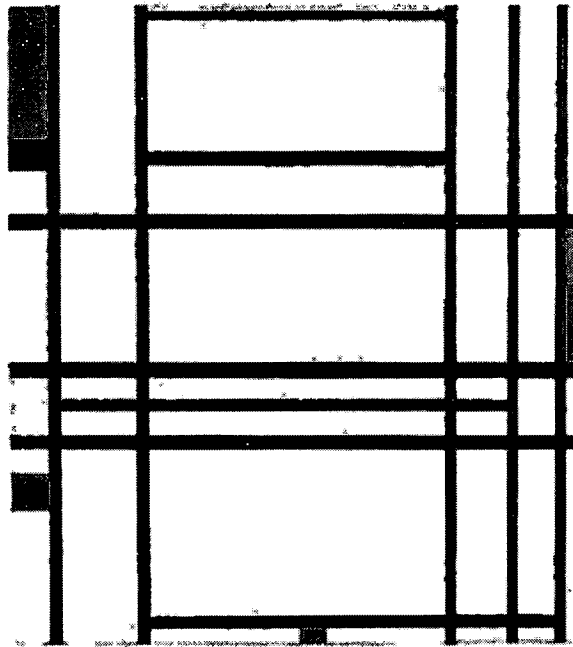
- 1 Abstract Expressionism
- 2 Geometric Abstraction

หลักสุนทรียะ - Piet Mondrian

ศิลปะแบบ Geometric Abstract

ศิลปะ Geometric Abstraction นั้นจะเป็นพวกที่สี่ขอบ และรับอิทธิพลมาจากพวก Cubism ศิลปินในกลุ่มนี้ ที่เห็นได้ชัดก็คือ Piet Mondrian ส่วนกลุ่ม Abstract Expressionism นั้นจะรับอิทธิพลมาจาก Kandinsky เป็นหลักศิลปินในกลุ่มนี้ยังแบ่งเป็นอีก 2 พวกใหญ่ๆ อีกก็คือ

- Action Painting เช่น Jackson Pollock
- Colour-Field Painting เช่น Mark Rothko

ภาพที่ 2.1 PIET MONDRIAN. Composition No.10. 1939-42.สีน้ำมันบนผ้าใบ.80 x 73 เซนติเมตร

ศิลปะแบบ Geometric Abstract นี้ได้สืบทอดแนวความคิดของพวก Cubism ที่ว่า "การลดทอน ทุกสิ่งทุกอย่างลงจนเหลือแค่โครงร่างเรขาคณิต" โดยที่พวกเขานำมาเสนอใหม่ในรูปแบบ Abstract อย่างเต็มตัว ศิลปินในกลุ่มนี้ที่เด่นๆ ก็คือ Piet Mondrian เขาเป็นจิตรกรชาวดัตช์ โดยที่เขามีความคิดในการทำงานศิลปะว่า จะต้องเลิกสัมพันธ์ของจิตรกรรมแบบเก่าๆ โดยเน้นที่จะต้องเป็นศิลปะเป็น Abstraction และ Simplification ซึ่งนั่นก็คือ การเน้นโครงสร้างที่คิดคำนวณอย่างหนัก ในการนี้ เส้นตรงเข้ามามีบทบาทสำคัญ และก็มีความชัดเจน ส่วนสีก็จะ ลดให้เหลือแต่แม่สี แดง เหลือง น้ำเงิน และสีกลาง (ขาว เทา ดำ) การลดรูปทรง ลดสีนี้ มันเป็นสัญลักษณ์ ที่แฝงมาจากปรัชญาตะวันออก และการสอนเกี่ยวกับสมาธิ วิปัสณา (Theosophy) ที่มีอยู่ในขณะนั้น

ในปี ค.ศ. 1911 Mondrian ได้เดินทางไป Paris ซึ่งอยู่ในช่วงที่ Cubism กำลังแพร่หลายที่นั่น ทำให้เขา ได้รับอิทธิพลในเรื่องสีจาก Picasso และ Braque ซึ่งก็คือการใช้สีในแนวเขียวตะไคร่ สีเทา สีดินออกเหลือง น้ำตาล แต่ Mondrian จะทำเส้นให้ตรงไปตรงมา มากกว่าจะจัดวางระนาบ และเส้นเฉียงๆ แบบ Cubism ของ Picasso ถึงแม้ว่า Mondrian จะรับอิทธิพลจากศิลปะแบบ Cubism แต่เขาก็ไม่ทำภาพที่ไม่มีเนื้อหาและความลึกลวงตาในภาพอย่างของ Cubism

จุดมุ่งหมายสุดท้ายที่ Mondrian ต้องการในภาพเขียนของเขาก็คือ Pure Reality หรือ สัจธรรมบริสุทธิ์ Reality ของ Mondrian ก็คือสีที่มีอยู่ขณะนั้นในภาพไม่ใช่ Reality ในการเลียนแบบธรรมชาติให้เหมือนจริง โดยที่ Mondrian นั้นเขาจะแสดงความเป็น Reality ด้วยการจัดรูปทรง และสีให้มีแรงผลักดันเคลื่อนไหวอย่าง ได้คู่ยกกัน Mondrian จะมีวิธีการจัดรูปทรงที่เหลี่ยมวางในแนวตั้ง มุมทุกมุมจะเป็นมุมฉาก

มีเส้นดำเด่นในแนวดิ่ง และ ในแนวราบ สลับผ่าน รูปสี่เหลี่ยมที่ใช้สีแดง สีน้ำเงิน สีเหลือง โดยอยู่บนพื้นภาพสีกลางๆ (ขาว) ทำให้เกิด โครงสร้างที่มีเส้นรอบนอก เครื่องครัด เป็นรูปแบบ "Neo-Plasticism" ที่ Mondrian ได้ค้นพบขึ้นมาเอง และทำได้สมบูรณ์แบบ อย่างที่เราเห็นได้ในภาพ New York City

Neo - Plasticism ก็คือพลังเคลื่อนไหวของรูปทรง และ สีที่สะอาดบริสุทธิ์ โดยเป็นผลของการวางแผน ไตร่ตรองไปตามขั้นตอน จนได้ศิลปะนามธรรมแท้ ที่มีพื้นฐานความคิดจากโลกและวัตถุจริงจากธรรมชาติ เช่น ผังเมือง New York ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวคิดสมัยใหม่แบบหนึ่งในการแสวงหาความจริง เกี่ยวกับภาวะของวัตถุที่เป็นสามมิติ ซึ่งก็ทำให้งานของ Mondrian เป็นงาน Geometric Abstraction ที่สมบูรณ์ทั้งรูปแบบ และความคิดนั่นเอง

ศิลปินในแบบ Abstract Expressionism นี้ คำๆนี้ถูกใช้ เป็นครั้งแรกในงาน จิตรกรรมของ Kandinsky ศิลปินในกลุ่มนี้ แม้จะทำงานในแบบ Abstract แถบทั้ง สั้นแต่ก็ไม่ได้มีรูปแบบ ที่เป็นอย่างเดียวกัน เราแบ่งศิลปะกลุ่ม Abstract Expressionism นี้ได้ 2 กลุ่มใหญ่ๆคือ

- 1 Action Painting
- 2 Colour Field Painting

ภาพที่ 2.2 JACKSON POLLOCK. THE SHE - WOLF. 1943. สีน้ำมันบนผ้าใบ. 104x170 เซนติเมตร

Action Painting ศิลปินกลุ่มนี้จะเป็นศิลปินอเมริกันเสียส่วนใหญ่ แต่พัฒนาการของศิลปะแบบนี้ นั้น คงมาจาก อิทธิพลจากศิลปะหลายๆแนวทางก่อนหน้านี้นี้ ไม่ว่าจะเป็น Dadaists, Futurists, Surrealists และอื่นๆ อีกหลาย แนวทาง ศิลปินในแบบ Action Painting ที่ทำงานในแนวนี้ได้โดดเด่นมากก็คือ Jackson Pollock เป็น ศิลปิน Abstract Expressionism ในแบบ Action Painting กล่าวคือ เขาเป็นศิลปินที่ใช้สี โดยการหยดสีลงบน ผืนผ้าใบ ในขณะที่ตัวเขาก็เดินเข้าไปบนผืนผ้าใบ ที่วางแผ่ไว้กับผืนนั้นด้วย ซึ่งเขาไม่ได้ใช้

วิธีการระบายสีตามปกติ สีที่ Pollock ใช้หยดลงบนผืนผ้าใบนี้ จะเป็นการหยดสีที่มีแนวสาน และ ซ้อนกัน เป็นชั้นๆอยู่ทั่วๆ ไป ซึ่งทำให้เกิดพื้นที่ ที่ว่างบนผืนผ้าใบขึ้น และบริเวณพื้นที่ว่างนี้เอง ได้เกิดงานศิลปะ ขึ้นมา ด้วยลีลาความเคลื่อนไหวของเขา ที่ถูกบันทึกไว้

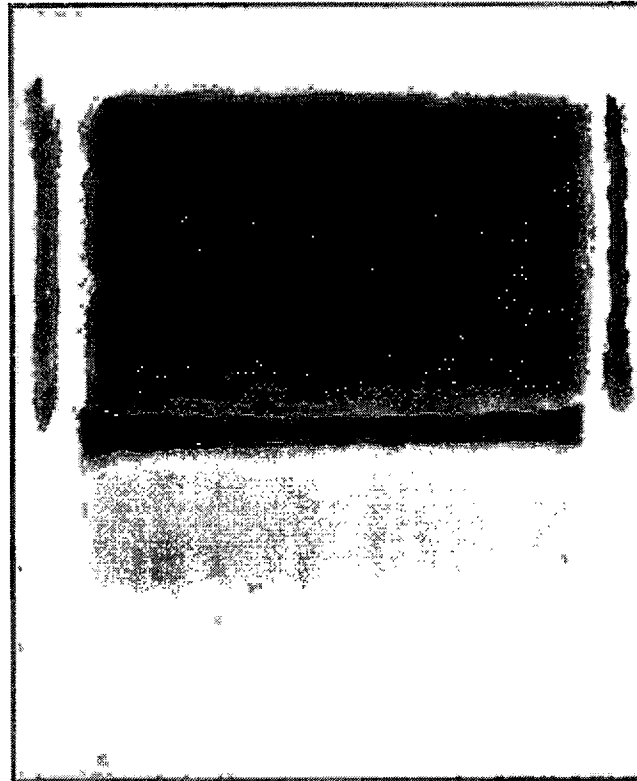
ภาพที่2.3 JACKSON POLLOCK. ESTER AND THE TOTEM. 1953. สีน้ำมันบนผ้าใบ. 213x174

เซนติเมตร

ภาพของ Pollock มันไม่ใช่แค่สีที่สาดๆไปบนผืนผ้าใบเท่านั้น แต่ภาพของ Pollock ยังสื่อไปถึงพลังของธรรมชาติ ที่ลอยระเหย กระจายและแปรรูปได้ เช่น กลุ่มควัน เปลวไฟ และสายน้ำ หรือบางทีอาจพลาดพิงไปถึง ภาพต้นตอทางดาราศาสตร์เลยทีเดียว เมื่อบมองผ่านกล้องจุลทรรศน์ หรือแม้กระทั่ง พลังปรมาณูที่ดูจากกล้องจุลทรรศน์ อย่างในภาพ Autumn Rhythm ของ Pollock ภาพนี้ ซึ่งก็เป็นภาพหนึ่ง ที่ทำให้เรานึกถึงธรรมชาติได้ สิ่งสำคัญในงาน Abstract แบบ Action Painting นี้ก็คือ การใช้สีที่มีความฉับพลัน ไม่มีการออกแบบอะไรไว้ ล่วงหน้าทั้งสิ้น การใช้สีจะขึ้นอยู่กับ อารมณ์ และ จังหวะความคิดในช่วง ณ. เวลานั้น ที่ศิลปินกำลังวาดรูป หรือ หยดสี ลงบนผืนผ้าใบนั่นเอง ซึ่งก็สรุปได้ว่าหัวใจของ Action Painting คือการใช้สีที่ฉับพลัน และดูเคลื่อนไหว โดยที่ จังหวะของสีนั้น จะเป็นตัวบอกและสื่อถึง ความหมายที่มีอยู่ในภาพนั่นเอง

Colour Field Painting งาน Abstract แบบ Colour-Field Painting นี้ค่อนข้างที่จะตรงข้าม กับงานแอบ

แสดงรูปแบบ Action Painting เป็นอย่างมาก ในแง่ของความสงบนิ่ง ศิลปินคน สำคัญในแนว Colour Field Painting นี้ก็คือ MARK ROTHKO งานจิตรกรรมของ MARK ROTHKO นั้นมีที่มาจากงานของจิตรกรแนว Romantic สำคัญๆ เช่น Turner ตรงลักษณะที่มวลสาร วัตถุละลายหายสูญไป เหลือไว้แต่บริเวณที่เรื่อเรื่อ ที่เจียบ ลึกลับ และงานของ Friedrich ศิลปินชาวเยอรมัน ตรงความเป็นปริศนาของภาพต่อคนดู อย่างเช่น ในภาพ Monk by thw Sea ของ Friedrich เอง

ภาพที่ 2.4 MARK ROTHKO. RED,ORANGE,TAN,AND PURPLE. 1949. สีน้ำมันบนผ้าใบ.214.5x174 เซนติเมตร

MARK ROTHKO เขาจะเขียนภาพที่เป็นบริเวณปิด ในพื้นที่สี่เหลี่ยมมีสีที่ขยายออก เรื่อๆ โดยไม่มีจุด ศูนย์กลางในภาพ และ ก็ไม่มีรูปภาพอะไรในนั้นเลย จะมีก็แต่เพียงสีที่ดูลึกลับซึ่งก็ทำให้คนดู เพิกเฉยอยู่ กับบริเวณสีที่ล้อมรอบ แล้วซึมซาบเข้าไปในประสบการณ์ของสี MARK ROTHKO จะแสดงความเชื่อถือ ศรัทธาออกมา ทางภาพที่ไม่แสดงออก ให้เห็น ว่าเป็นรูปทรงของวัตถุ สิ่งของอันใด ซึ่งมันอาจจะออกมา เป็นในรูปของท้องทะเล ท้องฟ้า และขอบฟ้าที่แสนไกล ไร่ขอบเขต หรือในรูปภาพ Abstract ที่ว่างเปล่า เท่ากัน ในภาพเขียนของ MARK ROTHKO นั้นจะคงมีแต่เพียงบริเวณ ที่เรื่อเรื่อ แผ่ขยายบริเวณออกไปใน ความเจียบ และว่างเปล่า

2.3 ศิลปะแบบ (Abstract Art)

Abstract Art หรือ มโนศิลปะ หรือ ศิลปะนามธรรม หมายถึง แบบอย่างของทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ แสดงความรู้สึกของมนุษย์ต่อธรรมชาติแวดล้อม ถ่ายทอดเป็นรูป ภาพ จะมีลักษณะเป็นสองมิติ หรือ สามมิติ ส่วนใหญ่จะไม่พรรณนาเรื่องราวตามความเป็นจริง ศิลปินอาจจะทิ้งรูปทรงต่างๆ ด้วยการตัดทอนหรือตัดรูปทรงจนหมดสิ้น อาจสร้างรูปทรงขึ้นมาใหม่ตามความรู้สึกของตนเอง ด้วยการวางโครงสร้างใหม่และเรื่องราวล้วนเป็นนามธรรม ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจใหม่ของวงการศิลปกรรมเพราะการเขียนภาพเช่นนี้ ทำความเข้าใจยากกว่าศิลปะทุกแขนงที่เคยมีมา ผู้ริเริ่มคือ วาสลิลี แคนดินสกี ชาวรัสเซีย เขากล่าวว่า จิตรกรรมทุกชนิดความสำคัญของความรู้สึกอยู่ที่ สี และการจัดรูปทรง (Colour of Form) สำหรับการถ่ายทอดออกมาเป็นศิลปะนั้น แคนดินสกีคำนึงถึงหลัก 2 ประการ คือ ความรู้สึกภายนอกและความรู้สึกภายใน (The inner and the outer) ความรู้สึกภายนอก คือ วัสดุรูปทรง และเมื่อรู้สึกต่อการเห็นรูปทรงดังกล่าวแล้ว ก็จะเกิดความรู้สึกภายในสำหรับคุณค่าของรูปทรงนั้น เป็นการสร้างความกลมกลืนขึ้นด้วยสีสัน การเคลื่อนไหว ลีลาจังหวะลักษณะผิวสัมผัสและความเด่นชัดของภาพ

คุณค่าของความรู้สึกถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของศิลปะแบบ Abstract Art ศิลปะแบบโบราณจะเขียนบรรยายอะไรก็เฉพาะเจาะจงลงไป เช่น รูปผู้หญิง ต้นไม้ สัตว์ ผลไม้ ผู้ชาย และแม่แต่พระเจ้า คำกล่าวของศาสนาอิสลาม มีว่า “พระเจ้าเท่านั้นที่สมบูรณ์ทุกประการ จะเป็นการ โห้หังพระนางอวดคิของมนุษย์อย่างยิ่ง ถ้าเขาอาจเอื้อมไปหาอะไรมาแทนสิ่งสมบูรณ์ เช่นพระเจ้า” ดังนั้นศาสนาอิสลามจึงไม่นิยมสร้างรูปไว้เคารพ ศิลปินกลุ่ม Abstract Art ไม่ต้องการสร้างรูปทรงที่ปรากฏให้ผู้ดูหลงติดเพียงแค่นั้น แต่ต้องการสร้างรูปทรงใหม่ โดยคำนึงถึงการจัดภาพ ลีลา จังหวะความสมดุล และความรู้สึก เพื่อให้เกิด อารมณ์และความรู้สึกเอง เมื่อได้สัมผัสสิ่งที่ไม่อาจชี้เฉพาะไปได้ว่าเป็นอะไร

2.4 อิทธิพลทางศิลปะ

อิทธิพลทางศิลปะนี้มีความจำเป็นในการสร้างผลงานศิลปะประการหนึ่ง เพราะการได้อ่านได้มองภาพผลงานที่เราชื่นชอบ ทำให้เกิดการซึมซับ และพัฒนาไปต่อคือการทดลอง ลองทำเทคนิคต่างๆนั้นๆ ที่สนใจ ที่ได้เห็นในผลงานศิลปะของศิลปินที่เป็นแบบอย่าง การได้ดึงเอาเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ศิลปะที่เป็นจุดเด่นของศิลปินนั้นๆนำมาพัฒนาต่อ นำมาศึกษาวิธีการผสมผสานเข้ากับเอกลักษณ์วิธีการสร้างผลงาน

ศิลปะของเราเอง ทำให้ผลงานสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมีความหลากหลาย มีมุมมองในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่กว้างขึ้น

ศิลปินที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้าอยู่ในกลุ่มศิลปะแบบนามธรรมและแสดงออกโดยตรง(Abstract Expressionism) ได้แก่ WILLEM DE KOONING

2.4.1 WILLEM DE KOONING

WILLEM DE KOONING เกิดเมื่อค.ศ.1904 ที่เมือง Rotterdam ประเทศเนเธอร์แลนด์ เสียชีวิตที่ปี ค.ศ.1977 ที่ Long island ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นจิตรกรชาวอเมริกันเชื้อชาติ Dutch ระหว่างปีค.ศ.1916-24 ศึกษาศิลปะที่ Academy of Art แห่งเมือง Rotterdam ในปีค.ศ. 1926 เขาย้ายไปพำนัก ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ระยะแรกเขาประกอบอาชีพทางพานิชศิลป์และงานออกแบบตกแต่งต่างๆ(ค.ศ.1927-1935) หลังจากปีค.ศ.1935เขาเริ่มทำงานศิลปะอย่างจริงจัง ปีค.ศ.1948สอนศิลปะที่ (Black mountain college) และปีค.ศ.1950 ที่ The school of fine Arts มหาวิทยาลัยYale เขาได้รับเชิญเข้าร่วมแสดงในมหกรรมศิลปะ Documenta ครั้งที่2,3และ6 ในปีค.ศ.1959,1964และ1967 ตามลำดับ (The pestle dictionary of art and artists in the 20TH century.2000:184)

ผลงานของ WILLEM DE KOONING ในระยะแรกเป็นการแสดงสภาวะของความจริงและความเป็นนามธรรมร่วมกัน ทำให้ผลงานมีลักษณะเป็นกึ่งนามธรรม (Semi - Abstract) ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นจิตรกรรมแบบ Abstract expression อย่างแท้จริง แต่ลักษณะของผลงานที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเขาตั้งแต่แรกเริ่ม คือ การใช้ร่องรอยของพู่กันที่ดูรุนแรงรวดเร็ว หนักแน่นอย่างกล้าหาญ รวมถึงการตีสوادสีทำให้ผลงานของเขาดูเด่นสะดุดตา สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ผลงานของเขามีลักษณะพิเศษไม่เหมือนใคร คือ การได้รับการฝึกฝนอย่างเข้มงวดตามแบบวิทยาการศิลปะดั้งเดิมของยุโรป

ผลงานชุดผู้หญิงที่เขาเริ่มสร้างสรรค์ขึ้นตั้งแต่ปีค.ศ.1950นำชื่อเสียงให้แก่ WILLEM DE KOONING เป็นอย่างมากเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในชีวิตเพราะผลงานชุดนี้ได้รับการวิจารณ์ทั้งในด้านบวกและด้านลบภาพผู้หญิงในผลงานชุดนี้มีความแตกต่างจากภาพผู้หญิงในงานจิตรกรรมโดยทั่วไป แม้จะแสดงด้วยสีสว่างสดใสแต่ผู้หญิงในภาพของเขานั้นดูร้าย เนื้อตัวบิดเบี้ยว ฉีกขาด บางคนมีลักษณะพินขึ้น หน้าอกโต แต่งตัวหยาบๆ ภาพผลงานเหล่านี้มีลักษณะทางจิตวิทยาแฝงอยู่มาก แสดงถึงความพยายามอย่างมั่นใจในสิ่งที่เขาสร้างสรรค์

ภาพที่ 2.5 WILLEM DE KOONING. WOMAN I. 1953. สีน้ำมันบนผ้าใบ. 194x124 เซนติเมตร

ภาพที่ 2.6 WILLEM DE KOONING. CLAM DIGGERS. 1963. สีน้ำมันบนผ้าใบ. 130x93 เซนติเมตร

ผลงานศิลปะของ WILLEM DE KOONING นี้จะเห็นได้ถึงความโดดเด่นในเรื่องของรอยที่แปร่งในการทัวคัพักัน ความกล้าหาญในการลงสีทิ้งให้เป็นรอยแปร่งนี้ มีความพิเศษ ข้าพเจ้าจึงนำเอาความเป็นลักษณะพิเศษของ WILLEM DE KOONING มาทดลองในผลงาน

ภาพที่ 2.7 WILLEM DE KOONING . WOMAN ACCABANAC. 1966. สีน้ำมันบนผ้าใบ. 200x88
เซนติเมตร

2.4.2 EGON SCHIELE

เกิดเมื่อปี ค.ศ.1890 ใน ประเทศออสเตรีย เป็น ศิลปินอีกคนที่ทำงานเกี่ยวกับการวาดภาพคนเหมือน (Portraits) ภาพวาดของศิลปินผู้นี้จะมีการร่างภาพที่ใช้เส้นตรงในการวาดคน ซึ่งทำให้ดูแข็งและมีการนำเส้นมาทับซ้อนให้เกิดร่องรอยที่บิดเบือน กับการระบายสีน้ำมันที่มีเนื้อสีน้อยกว่าน้ำมันที่ผสม ระบายทับไปมาจนเกิดพื้นผิวจากการซ้อนของเนื้อสีบนแปรงในแต่ละครั้ง ดูแล้วรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวในภาพ เขาได้วาดภาพจากเหล่านางแบบ ไว้มากมาย ซึ่งภาพส่วนใหญ่ล้วนแสดงออก ถึงความรู้สึกทางเพศอย่างรุนแรง เขาต้องการ ถ่ายทอดความรู้สึก ออกสู่สาธารณชน ถึงแม้ว่าคนในยุคนี้จะไม่สามารถ รับรู้ได้ทั้งหมด แต่จากภาพถ่ายและข้อความในจดหมาย ก็แสดงถึงความทุกข์ระทมอย่างสาหัส และอธิบายถึงความรู้สึก มุ่งร้ายของคนในสังคม ที่มีต่อเขาได้อย่างชัดเจน ปี ค.ศ.1912 EGON SCHIELE ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมและ ยึดภาพเขียนของเขา ที่ส่ง ไปในทางลามกอนาจารจำนวนนับร้อยภาพ พร้อมกับถูกคุมขัง โดยถูกตั้งข้อกล่าวหา ล่อลวง และกระทำอนาจาร ถึงแม้ว่า ข้อหาล่อลวงจะมีหลักฐานอ่อน เขา ก็ยังคงถูก ตั้งข้อกล่าวหาว่า แสดงนิทรรศการศิลปะเชิงสังวาส (Erotic) โดยให้เด็กเข้าชมได้ เขาถูกศาลสั่ง คุมขัง 21 วัน และถูกตั้งจำคุกอีก 3 วัน พร้อมกับผลงานของเขาทิ้งไปจำนวนหนึ่ง ในระหว่างที่ เขาถูกจำคุกอยู่นั้น เขาได้เขียนภาพ ออกมาชุดหนึ่ง เป็นงานภาพเหมือนตัวเอง (Self-portraits) ภายหลังจากที่ ผ่านมรสุมอันเลวร้าย EGON SCHIELE ได้เป็นศิลปินรับเชิญ ในนิทรรศการศิลปะ จนประสบความสำเร็จและเป็นสิ่งที่ทำให้เขาเขียนจดหมายถึงแม่ “เกียรติยศ และความภาคภูมิใจ รวมอยู่ในตัวฉันแล้ว ฉันเหมือนธัญพืช ที่กำลังผลิดอกออกผล ภายหลังจากที่ ผ่านมรสุมอันเลวร้าย แม่จะภูมิใจขนาดไหนนะ ที่ได้เป็นผู้ให้กำเนิด EGON SCHIELE ผู้นี้”

ปีค.ศ. 1915 หลังจากที่ เขาสมรสได้ 4 วัน เขาได้รับหมายทหาร เรียกให้เข้าประจำการ เขาถูกจัดให้อยู่รวมกับ เพลย์ศึกษาวัธเซีย ในตำแหน่งเสมียน ในค่ายกักกัน ทางตอนใต้ของประเทศออสเตรีย ในปี 1914 เขาได้ย้าย มาประจำยังหน่วยกองหน้า โดยประจำอยู่ในฝ่ายจัดหาเสบียง ให้กับทหาร ซึ่งถือเป็นตำแหน่งที่สบายในขณะนั้น ในปี ค.ศ.1912 เขาได้รับเชิญให้เข้าร่วมในการแสดงศิลปกรรม “Sezession ครั้งที่ 49” โดยเขาได้ออกแบบ Poster ขึ้นมาชิ้นหนึ่ง เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับ การรำลึกถึงพระเจ้า โดยที่ เขา ได้เขียนภาพอาหารมื้อสุดท้าย (The last supper) โดยเขียนในหน้าของตนเอง แทนพระพักตร์ของพระคริสต์ ถึงแม้ว่าจะได้รับเสียงวิพากวิจารณ์อย่างรุนแรง แต่งานในครั้งนั้นก็สำเร็จลงด้วยดี ทำให้ มีชื่อเสียงเพิ่มมากขึ้น พร้อมกับที่ผลงานของเขามีราคาสูงขึ้นอีก 3 เท่าตัว และ เขา ยังได้รับข้อเสนอ ให้เขียนภาพเหมือน บุคคลเป็นจำนวนมากอีกด้วย

EGON SCHIELE และ EDITH (ภรรยา) ได้ย้ายมาอยู่ในบ้าน และ ห้องเขียนภาพ (Studio) หลังใหม่ ซึ่งใหญ่โต โอโถง ดูเหมือนชีวิตใหม่ของ เขากำลังโรยด้วยกลีบกุหลาบ หากแต่ว่าความสุขนั้น อยู่กับเขาได้ไม่นาน ในวันที่ 19 ตุลาคม 1918 Edith ผู้เป็นภรรยาซึ่งกำลังตั้งครรภ์ ได้ติดเชื้อ ไข้หวัดชนิดหนึ่ง (Spanish influenza) ซึ่งระบาดในประเทศแถบยุโรปในขณะนั้น เธอเสียชีวิตในวันที่ 28 ตุลาคม 1918 ยังความสลดใจ

อย่างมากแก่เขาเป็นอย่างมาก และเขาก็เสียชีวิตด้วยโรคเดียวกัน ในวันที่ 31 ตุลาคม ของปีเดียวกัน เป็นการ
ปิดฉากชีวิตอันน่าเศร้าของศิลปินผู้ยิ่งใหญ่นาม EGON SCHIELE

ภาพที่ 2.8 SELF – PORTARAIT WITH ARM TWISTING ABOVE HEAD 1910. สีน้ำและดินสอพบน
กระดาษ. 107x74 เซนติเมตร

ภาพที่ 2.9 SEMI – NUDE GIRL, RECHLINING 1911. สีน้ำและดินสอพบนกระดาษ. 115x78 เซนติเมตร

ผลงานศิลปะของ EGON SCHIELE นี้ ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากรูปแบบการลงสีชาวข้างรูปทรงคน ทำให้รูปทรงคนนี้มีความเด่นชัดขึ้นมา ประกอบกับลายเส้นที่วาดขึ้นมาอย่างเรียบง่ายแต่ลงตัวนี้ ข้าพเจ้าได้นำมาประยุกต์ปรับใช้ในงานศิลปะ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์

จากแรงบันดาลใจที่ได้มาจากความเชื่อส่วนตัวในเรื่องของกฎแห่งกรรมและได้มีการค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม มาจากการอ่าน เช่น อ่านจากหนังสือธรรมะที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องในเรื่องของกฎแห่งกรรม ที่เขียนขึ้นโดยพระสงฆ์ และการเดินทางออกไปหาข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้นอีก จากการฟังเทศน์ธรรมะที่เกี่ยวข้องกับกฎแห่งกรรม ภูษชาติ การระลึกชาติ ความเป็นจริงที่มีที่มาที่ไปในกฎแห่งกรรม ข้าพเจ้าจึงได้นำข้อมูลทั้งหมด ที่มาจากการอ่าน การได้ฟัง รับรู้และการสัมผัสถึงนี้ นำมารวบรวม ผสมผสานด้วยการจินตนาการ จึงนำมาสู่การดำเนินงานสร้างสรรค์งานศิลปะ

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ที่มาของข้อมูลได้มาจากการศึกษาที่เกี่ยวกับศาสนาในเรื่องของกฎแห่งกรรม การอ่านบทความที่เขียนโดยผู้มีประสบการณ์ต่างๆในเรื่องของกรรม บางครั้งการออกไปศึกษาค้นหาข้อมูลโดยการ ฟังเทศน์ ซึ่งเทศนา โดยพระและผู้ถือศีล ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเกิด แก่ เจ็บ ตาย การเวียนว่ายตายเกิด ภูษชาติ จากการที่ได้ศึกษาในเรื่องนี้ ทั้งการอ่าน การฟัง ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนี้ในระดับหนึ่ง จึงนำมา ผสมผสานเข้ากับการจินตนาการ มาคิดต่อยอดจากการที่ได้ไปค้นคว้าศึกษาข้อมูลที่ได้มา และนำออกมาสู่การถ่ายทอดมาเป็นผลงานจิตรกรรม

ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างภาพการเดินทาง ไปศึกษาหาข้อมูล

3.2 การสร้างสรรค์

การได้รวบรวมข้อมูลมากจากการได้ค้นคว้าศึกษามาจากสื่อต่างๆและเนื่องจากผลงานศิลปะวิทยานิพนธ์ชุดนี้เป็นผลงานศิลปะแบบนามธรรมและแสดงออกโดยตรง การทำภาพร่างนี้จึงเป็นขั้นตอนการทำงานจริง ไม่มีการร่างภาพไว้ก่อนในกระดาษ

วิธีการสร้างสรรค์ผลงานคือ การเตรียมอุปกรณ์การวาดภาพให้พร้อม เพื่อที่จะสามารถแสดงอารมณ์ เจตนาอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่จะแสดงออกอย่างฉับพลัน และรวดเร็ว วิธีการผลิตสร้างผลงานศิลปะจึงสร้างทั้งภาพร่างและการสร้างผลงานจริงลงมือปฏิบัติไปพร้อมๆกัน โดยให้ความอิสระในเรื่องของการเทีร์่างภาพด้วยดินสอ ให้เทคนิคต่างๆเกิดขึ้นมาด้วยความบังเอิญ โดยไม่ต้องคาดคะเน ควบคุม กำหนดขอบเขต จำกัดพื้นที่รูปร่าง รูปทรงในการสร้างสรรค์ผลิตผลงานศิลปะ

ภาพที่3.2 ตัวอย่างภาพร่างลายเส้น

ภาพที่3.3 ตัวอย่างภาพร่างการแสดงออกอย่างฉับพลัน

ภาพที่3.4 ตัวอย่างภาพร่างลายเส้น

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์ศิลปะสื่อออกมาเป็นภาพจิตรกรรมที่มีวิธีการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบแสดงออกอย่างฉับพลัน ที่มีลักษณะนามธรรม มีรูปร่างลักษณะที่ไม่เหมือนจริงตามที่ตาเห็น เป็นรูปร่างและรูปทรงที่คิดขึ้นมาใหม่ ในแบบที่จินตนาการ ไม่มีจริงในธรรมชาติ กรรมวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นภาพสีน้ำมัน และดินสอคำบนผ้าใบในขนาด 140 x 160 เซนติเมตร จำนวน 4 ชิ้น และขนาด 80 x 100 เซนติเมตรจำนวน 4 ชิ้น สามารถวิเคราะห์ความคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานได้ออกมาดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ผลงานโดยรวม

4.1.1 เรื่องราว

เป็นเรื่องราวทางความเชื่อในทางศาสนาในเรื่องของผลกรรม ผลของการกระทำ

4.1.2 เนื้อหา

แสดงเรื่องราวการถ่ายทอดให้เห็นตระหนักถึงความป็นจริงของผลกรรม เงานของตัวตน จิต โปร่งใสความเชื่อ การสัมผัสในอีกหนึ่งภพภูมิที่มีจริง

4.1.3 การแสดงออก

การแสดงออกในกระบวนการผลิตสร้างสรรค์ผลงานออกมาอย่างรวดเร็ว ฉับพลันอิสระในรูปทรง ไม่มีการจำกัดรูปแบบ

4.1.4 สัญลักษณ์

รูปทรงที่เป็นสัญลักษณ์ทางความคิดได้แก่

คน

สัญลักษณ์

ผู้หญิงเปลือยกาย

4.1.5 ทักษะธาตุ

ทักษะธาตุหลัก ได้แก่

สี	ใช้สีที่มีลักษณะมีความรู้สึกที่น่าตื่นเต้น และน่ากลัว โครงสร้างสีที่ทึบหม่น
รูปทรง	ใช้รูปทรงผู้หญิงเปลือยเป็นสัญลักษณ์เด่นของผลงาน
พื้นผิว	ปล่อยให้พื้นผิวเกิดจากความบังเอิญของการทำปฏิกิริยากันระหว่างน้ำและน้ำมัน มีการปล่อยให้ไหลไปตามแรงลม หรือปล่อยให้สีแห้งเกิดเป็นคราบตามรอยแปรงพู่กัน
พื้นที่ว่าง	เว้นพื้นที่ว่างไว้ทำให้เป็นมิติ
น้ำหนัก	ใช้กลุ่มสีที่ให้ค่าความรู้สึกทึบหม่นเป็นหลัก และทำให้รูปทรงดูเด่นชัดเจนขึ้นด้วยสีขาว หรือสีสว่าง ให้น้ำหนักของสีที่ติดกับสีสว่างชัดเจน

4.1.6 องค์ประกอบ

โครงสร้างหลักคือวางรูปทรงทับซ้อนกันบนพื้นที่ว่าง ทิ้งพื้นที่ว่างไว้ด้านใดด้านหนึ่งของภาพ

4.2 การวิเคราะห์ผลงานรายชิ้น

ในหัวข้อนี้จะจำแนกการวิเคราะห์ผลงานเป็นรายชิ้น

4.2.1 ผลงานชิ้นที่ 1

มีโครงสร้างรูปทรงในแนวตั้งและแนวนอน ใช้กลุ่มสีทึบหม่นเป็นพื้นหลังของภาพ ให้น้ำหนักกลางด้วยสีแดงอยู่กลางภาพ ทำให้เป็นระยะมิติใกล้ ไกล ลึก ตื้น และใช้สีแดงเชื่อมรูปทรงในแนวตั้งและแนวนอนเพื่อไม่ให้รูปทรงดูตัดกันจนเกินไป

4.2.2 ผลงานชิ้นที่ 2

นำเอาเนื้อหาที่เป็นรูปร่างคนเป็นสื่ออยู่ชิดไปทางด้านขวาของภาพเล็กน้อยเพื่อให้ทิ้งพื้นที่ว่างได้ด้านหนึ่งของภาพ เพื่อในความน่าสนใจรูปทรงในภาพมากขึ้น ใช้สีแดงเชื่อมระหว่างพื้นหลังที่น้ำหนักเข้มกับรูปทรงที่สีสว่าง ลักษณะ โครงสร้างของภาพเป็นแนวตั้งใช้สี ของรูปทรง ทับซ้อนกันลงมาในแนวตั้ง

4.2.3 ผลงานชิ้นที่ 3

โครงสร้างผลงานเริ่มเปลี่ยน มีการทับซ้อนของรูปทรงมากขึ้น และเป็นลักษณะกระจายเต็มพื้นที่ มีเว้นพื้นที่ว่างไว้เล็กน้อย สีของพื้นหลังไม่เข้มมาก สีในรูปทรงเนื้อคนนั้นให้น้ำหนักเข้ม กลาง อ่อน เพื่อให้มีระยะของภาพ

4.2.4 ผลงานชิ้นที่ 4

โครงสร้างรูปทรงลักษณะพุ่งออกมาในแนวนอน มีรูปทรงคนในแนวตั้งเชื่อมอยู่เล็กน้อย ให้สมดุลกันทางด้านล่างของภาพ ใช้สีแดงและสีขาวเป็นหลักให้เกิดรอบที่แปร่งที่ชัดเจนให้ตัดกับสีในพื้นหลัง ทิ้งรอยสีขาวให้ไหลเป็นทาง เพื่อให้มีความรู้สึกเคลื่อนไหว

4.2.5 ผลงานชิ้นที่ 5

มีการแบ่งครึ่งภาพอย่างชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ คือ ภาพใหม่ การเกิดใหม่ ด้านหนึ่งเป็นสีแดง ด้านหนึ่งเป็นสีเทา มีการหยคน้ำมันลงไปในพื้นที่ที่มีน้ำเปล่าเป็นสื่อผสมทำให้เกิดคราบ ที่จะทำให้เหมือนสะเก็ดของดวงดาว การจัดวางองค์ประกอบของภาพในแนวตั้ง ให้สัมพันธ์กันระหว่างสีแดงทางซ้ายกับสีเทาทางขวา

4.2.6 ผลงานชิ้นที่ 6

ภาพชิ้นนี้ไม่ค่อยมีกลุ่มสีเข้ม ทึบ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำในรูปแบบผลงานชิ้นก่อนมีการทิ้งรอยที่แปร่งมากขึ้น ลงสีในรูปทรงที่ขาดๆ เกินๆ ไม่อยู่ในรูปทรงมาก ให้สีจางหายไปกับพื้นหลัง โดยใช้น้ำหนักสีของพื้นหลังไม่เข้มมาก เพื่อให้กลมกลืนกับสีของรูปทรงที่อยู่บนพื้นหลัง ลักษณะเด่นอยู่ที่การแต้มสีแบบทิ้งรอยที่แปร่งอยู่ในรูปทรง

4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบ

ลักษณะองค์ประกอบของผลงานทุกชิ้นที่ความคล้ายคลึงกันทุกผลงาน โดยในทุกภาพสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดังนี้

ภาพที่4.1 แสดงโครงสร้างขององค์ประกอบหลัก

ภาพที่4.2 แสดงโครงสร้างขององค์ประกอบหลัก

โครงสร้างหลักประกอบด้วยรูปทรงมีเป็นรูปร่างคนเป็นหลักจะถูกจัดวางอยู่ด้านใดด้านหนึ่งของภาพ และจะเป็นตำแหน่งเดียวที่มีการลงสีให้สอดคล้องกับรูปทรงนั้นๆ ดังในตัวอย่างเป็นรูปทรงคนก็จะมี การลงสีให้คล้ายกับสีของเนื้อคน นี่คือการจัดวางองค์ประหลัของผลงาน

ภาพที่4.3 แสดงจังหวะน้ำหนักอ่อนแก่

ภาพที่4.4 แสดงจังหวะอ่อนแก่

จะเห็นได้ว่าน้ำหนักอ่อนที่สุดก็คือสีขาวและสีขาวจะถูกลวงอยู่ในตำแหน่งที่ชิดกับสีที่เข้มที่สุด เพื่อให้เกิดความชัดเจน ตัดกันระหว่างรูปทรงด้านหน้าบนพื้นหลัง หรือเพื่อให้เป็นการเชื่อมระหว่างน้ำหนักอ่อน กลาง ไปจนเข้มที่สุด ทำให้มีมิติของภาพ ความตื้น ความลึก

4.4 สรุปผลการวิเคราะห์

โดยภาพรวมของชุดผลงานศิลปะวิทยานิพนธ์นี้ หลักของการจัดวางองค์ประกอบของภาพนั้นจะเน้นที่การจัดวางรูปทรงไปทางด้านใดด้านหนึ่งของภาพ มีการทิ้งพื้นที่ว่างไว้มุมหนึ่งของภาพ โดยมีรูปทรงคนเป็นตัวดำเนินเรื่องราวเนื้อหา คำน้าหนักของการใช้สีเข้มที่บหม่น เป็นสิ่งที่สอดคล้องกับความคิดตามเจตนารมณ์ การทิ้งรอยที่แปร่งหยาบๆ ผสมกลมกลืนกับรอยดินสอดำ เป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดในทุกผล

ผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่4.5 กรรมเป็นเงา หมายเลข 1. 2552. สีน้ำมันบนผ้าใบ.140 x 160 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.6 กรรมเป็นเงา หมายเลข 2. 2552. สีน้ำมันบนผ้าใบ. 140 x 160 เซนติเมตร

ภาพที่4.7 กรรมเป็นเงา หมายเลข 3. 2552. สีนํ้ามันบนผ้าใบ.140 x 160 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.8 กรรมเป็นเงา หมายเลข 4. 2552. สีน้ำมันบนผ้าใบ. 140 x 160 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.9 กรรรมเป็นเงา หมายเลข 5. 2552. สีน้ำมันบนผ้าใบ. 80 x 100 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.10 กรรมเป็นเงา หมายเลข 6. 2552. สีนํ้ามันบนผ้าใบ. 80 x 100 เซนติเมตร

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์และข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานทั้งหมดนี้เป็นศิลปะแบบจิตรกรรมนามธรรมและการแสดงออกอย่างฉับพลันและรวดเร็ว เป็นการแสดงออกทางความคิดและอารมณ์ที่ออกมาเป็นภาพ ตามเจตนาารมณ์ของข้าพเจ้าที่มีต่อความเชื่อ ในเรื่องของกรรม การกระทำของคนที่ทำอย่างไรก็ต้องได้รับผลตามการกระทำนั้นๆ ข้าพเจ้ามีความต้องการให้ทุกคนตระหนักถึงหลักคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้ทุกคนมีจิตใจที่สำนึกในบาป บุญ คุณ โศข นี้ถึงผลการกระทำของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

กฎแห่งกรรมนั้นเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และเป็นแค่เรื่องของความเชื่อในยุคสมัยนี้น้อยคนนักที่จะตระหนักถึง เพราะจริยธรรมในจิตใจของมนุษย์ในภพปัจจุบันนี้มีน้อยเหลือเกิน การศึกษาไม่ได้ช่วยให้ระดับจิตใจของมนุษย์สูงขึ้นได้ หากแต่ขาดธรรมะและจริยธรรมในใจ ศาสนา ภูม ชาติ กรรม เป็นเรื่องที่ต้องมองในความคิดของมนุษย์ยุคปัจจุบันแห่งโลกเทคโนโลยีถึงโลกจะมีเทคโนโลยีล้ำหน้าทะลุจักรวาลไปขนาดไหนมนุษย์จะเกิดแล้วตายก็ครั้ง ก็หนีไม่พ้นหลุดจากกรรมได้

มนุษย์มีการเกิด ในระหว่างการที่มีชีวิตที่เราเกิดมา มีการกระทำต่างๆ นานา มีเรื่องราวเหตุการณ์มากมายเกิดขึ้นในชีวิต มีทั้งดีและไม่ดี บ้างก็มีอุปสรรค มีความรู้สึกเข้ามาปะทะให้เป็นอารมณ์ร้อยแปดพันประการตลอดเวลากับการที่มีชีวิตอยู่ กาลเวลาล่วงเลยไปสังขารก็มีความแก่ ความเจ็บ และสุดท้ายไม่ตายที่สุดคือตาย ตายแล้วก็กลับมาเกิดใหม่ด้วยเหตุ เหตุนั้นคือเหตุแห่งกรรมผลจากการกระทำในตลอดเวลาที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ในภพก่อนเป็นแรงกรรมผลักดันให้เราเกิดขึ้นใหม่อีกครั้ง

เมื่อร่างกายดับแตกสลายแต่จิตไม่ได้ดับสลายไปเหมือนร่างกาย จิตไม่มีวันดับจิตเป็นอมตะนิรันกาล ผลจากการกระทำ ผลแห่งกรรมที่เราได้ทำไว้ไม่ได้สูญสลายไปพร้อมกับความตายของร่างกาย แต่มีจิตเป็นเครื่องบันทึกเอาไว้ และก็จะวนมาจุติใหม่ในร่างกาย

กรรมเป็นเงาตามตัวอยู่ในทุกๆ ที่ที่เราอยู่ถ้ามนุษย์ยังหลงไม่มองดูการกระทำของตนเอง ไม่พิจารณาตนเอง ว่าในขณะที่เป็นมนุษย์อยู่นี้ทำการกระทำอะไรบ้างในแต่ละวัน มนุษย์ควรพึงกำหนดกรรมของตนเอาไว้เสมอ ทำกรรมด้วย กาย วาจา ใจ ให้ดีที่สุดตลอดเวลาที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ หากคิดว่าเรื่องราวของกรรมนี้เป็นเรื่องที่ยังมองข้ามก็ขอให้คิดว่านี่คือ กุศโลบายในการใช้ชีวิต ตระหนักว่าควรต้องทำในสิ่งที่ดีไว้มีระเบียบและจริยธรรมติดอยู่ในหัวใจ ให้ทุกคนสร้างแต่ความดี ถ้าไม่ใช่เพื่อคนอื่นก็เพื่อตนเอง

บรรณานุกรม

กฤษณา สุยะมงคล. 2552. สแกนกรรม. กรุงเทพฯ : ดีเอ็มจี.

โรเซนค็, เดวิด. 1985. “วิลเลม เคอ ควินิง, จิตรกรชั้นครู.” เสรีภาพ. (67) : 14-17

ภาคผนวก

ศิลปะแห่งการดับทุกข์

กายกับจิตนี้มีความสัมพันธ์กันอยู่ตลอดเวลาความเหนื่อยกายก็เกี่ยวกับความเหนื่อยจิตด้วยจิตเหนื่อยกายก็พลอยเหนื่อยไปด้วย ร่างกายอ่อนแอ จิตก็พลอยอ่อนแอไปด้วย เราจึงต้องทำให้สมดุล คือให้เกิดความพอดี ทั้งฝ่ายกายและฝ่ายจิต แต่ว่าส่วนมากเรามักจะสนใจเรื่องของกาย ไม่ค่อยได้สนใจในเรื่องทางจิตมากนัก เวลาไม่มีปัญหาอะไรไม่เป็นไร แต่ว่าเวลาที่มีเรื่องมีปัญหาเกิดขึ้น เมื่อไม่ได้เตรียมตัวทางใจไว้ ปัญหาที่เกิดขึ้นมันก็รุนแรง

ความจริงเรื่องมันไม่รุนแรง แต่ว่าความรู้สึกของเรามันรุนแรงเพราะเราไม่ได้เตรียมรับสถานการณ์ไว้ก่อน เมื่อไรเกิดขึ้นมันก็เป็นความทุกข์หนักในชีวิต ดังที่เป็นอยู่แก่คนทั่วไป ที่ได้เกิดเป็นเช่นนั้นขึ้นมา ก็เพราะว่าเราไม่ได้เตรียมตัวไว้ก่อนในเรื่องทางจิตทางวิญญาณ เมื่อมีอะไรเกิดขึ้นไม่รู้ว่าจะแก้อย่างไร หรือมาแก้กันปัญหาเฉพาะหน้าบางทีมันก็แก้ไม่ได้ เพราะไม่ได้เตรียมตัวไว้ล่วงหน้า

ทางฝ่ายบ้านเมืองก็ต้องมีการเตรียมตัว เช่นทหารก็ต้องเตรียมตัวอยู่ตลอดเวลา ต้องฝึกการรบให้มีความเก่งกล้าสามารถ ให้รู้จักใช้อาวุธที่จะต้องใช้อุบายยุทธวิธีในการที่จะต่อสู้ข้าศึก ฝ่ายเสนาธิการก็ต้องเตรียมพร้อมเพื่อต้อนรับสถานการณ์ไม่ไช่ไปเตรียมกันตอนที่มีข้าศึกประชิดเมือง แต่ต้องเตรียมแผนล่วงหน้าไว้ว่าเราจะทำอย่างไร ถ้าข้าศึกมาทางด้านนั้นมาด้านโน้นจะทำอย่างไรหรือว่าข้าศึกสมัยปัจจุบันนี้ไม่ใช่มันเดินเข้ามาเหมือนสมัยก่อน แต่ว่าเขาลอยมาในท้องฟ้า มากระโดดร่มลงไป ในบ้านในเมือง หรือมาทางเรือบินมาทิ้งระเบิด ก็ต้องเตรียมไว้ตลอดเวลาว่าจะทำอย่างไรเมื่อเหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้น จะต่อสู้อย่างไร จะป้องกันอย่างไร ทุกอย่างต้องพร้อมเมื่อมีความพร้อม พอข้าศึกมารุกรานก็พอจะต่อสู้เอาตัวรอดได้ แต่ถ้าไม่ได้เตรียมพร้อม เอาตัวไม่รอด ก็พ่ายแพ้แก่ข้าศึก บ้านเมืองก็ต้องตกเป็นเมืองขึ้นของชนชาติอื่น อันนี้ที่เราเห็นได้ง่ายก็เพราะขาดการเตรียมตัว

นี่เรื่องชีวิตของแต่ละบุคคล ถ้าเราไม่ได้เตรียมตัวไว้ให้พร้อมเมื่อมีเรื่องอะไรเกิดขึ้นเราก็มีความทุกข์หนัก ไม่รู้ว่าจะแก้ความทุกข์นั้นอย่างไรปัญหาเกิดขึ้นก็เป็นเรื่องรุนแรงทั้งนั้น ไม่รู้จะแก้อย่างไร แม้จะมาฟังพระเทศน์สอนให้คิดนึกในทางที่จะแบ่งเบาความทุกข์ทางใจ ก็ทำไม่ได้ เพราะไม่ได้หัดทำไว้ก่อน เหมือนนักมวยที่ไม่ได้ฝึกการชกไว้ก่อน ขึ้นไปบนเวทีก็ทำท่าไม่ถูกต้อง ฝ่ายที่เขาฝึกไว้ดีแล้ว ก็กลับคิดว่า ค่ะมาหงาย นับสิบแล้วก็ยังลุกไม่ขึ้น อันนี้เป็นการเสียเปรียบ

ในชีวิตเราแต่ละคนนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเตรียมไม่พร้อมเราก็ต้องเสียเปรียบตลอดเวลา เสียเปรียบแก่ข้าศึกที่มาจากจิตใจเรา คือความทุกข์นั่นเอง ความทุกข์มาโจมตีเมื่อไหร่เราก็เสียเปรียบแก่ความทุกข์เพราะเรานึกไม่ได้ที่จะต่อสู้กับความทุกข์เหล่านั้น ไม่มีปัญญาที่จะคิดไม่มีสติที่จะนึกจะเตรียมตัวเพื่อการต่อสู้ อย่างนี้ในทางพระท่านถือว่าอยู่ด้วยความประมาท

อยู่ด้วยความประมาท ก็คือ ขาดการวางแผนในการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่ได้คิดไว้ว่าจะไร้มันจะเกิด และเมื่อเกิดขึ้นเราจะแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร ไม่ได้เตรียมตัวไว้ก่อน ก็ถูกโจมตีโดยไม่รู้ตัว เราอาจจะถูกข้าศึกโจมตีโดยไม่รู้ตัวบ่อยๆ พอถูกโจมตีโดยไม่รู้ตัว ก็กลับตัวไม่ทัน เกิดการตกอกตกใจ ขวัญหนีดีฝ่อ

เพราะไม่ได้เตรียมตัวไว้ล่วงหน้าในการที่จะจัดการกับสิ่งเหล่านั้น นี่เป็นปัญหาเป็นความทุกข์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเราทั่วไปไม่ว่าเป็นหญิง เป็นชาย เป็นเด็ก เป็นผู้ใหญ่ก็ย่อมมีสภาพเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นจึงต้องเตรียมพร้อมในเรื่องอย่างนี้

“เตรียมพร้อม” ก็คือเตรียมหาธรรมะไว้ใช้เป็นเครื่องป้องกันตัวไม่ให้ตกไปสู่ภาวะแห่งความตกต่ำทางจิตใจ จึงต้องเข้าวัดฟังธรรมอ่านหนังสือทางศาสนา เพื่อให้เกิดความรู้ก่อน เมื่อมีความรู้แล้วก็ต้องเอาความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตของเราต่อไป เอาไปใช้แก้ปัญหา

การเรียนการรู้กับการปฏิบัติ ต้องใช้สัมพันธ์กันอยู่ตลอดเวลาเรียนรู้แล้วไม่ปฏิบัติ ก็เรียกว่ายังไม่เกิดประโยชน์แก่ตัวเราที่จะใช้ป้องกันความทุกข์ความเดือดร้อนไม่ให้เกิดขึ้น

เพราะฉะนั้นเมื่อเรียนแล้วก็ต้องเอาไปปฏิบัติ เช่นเรามาฟังธรรมก็ดี มาสวดมนต์ตอนเช้าตอนเย็นอะไรก็ตาม บทสวดมนต์เหล่านั้นล้วนแต่เป็นบทเตือนใจให้เราได้คิดได้นึกถึงเรื่องธรรมาชาติ ธรรมคาของชีวิต ว่าสรรพสิ่งทั้งหลายนั้นมันมีการเกิดขึ้น เป็นอยู่ เป็นไปอย่างไรอะไรเป็นของเที่ยง อะไรเป็นของไม่เที่ยง อะไรเป็นสภาพอย่างไรต้องเตรียมตัวเอาภาคินานึกไว้บ่อยๆ

เวลาสวดนั้นสวดรวมกัน แต่ว่าเราก็ต้องไปพิจารณาด้วยตัวเราเอง เป็นเรื่องเฉพาะคนที่จะต้องนั่งคิคนั่งนึกตรึกตรองในคำเหล่านั้นเช่น คำที่เราสวดว่า

รูปาทานักขันโธ - รูปที่เข้าไปยึดถือนั้นเป็นความทุกข์

เวทูปาทานักขันโธ - เวทนาที่เข้าไปยึดถือนั้นเป็นความทุกข์ สัญญา ที่เข้าไปยึดถือไว้เป็นความทุกข์ สังขารที่เข้าไปยึดถือไว้เป็นความทุกข์ วิญญาณที่เข้าไปยึดถือไว้เป็นความทุกข์ เราก็ต้องเอามานั่งคิดพิจารณาว่ามันเป็นทุกข์เพราะอะไร เป็นทุกข์เพราะอุปาทาน

อุปาทาน นั้นหมายความว่า เข้าไปยึดถือว่าเป็นตัวเป็นตน เป็นสัตว์เป็นบุคคล เป็นเราเป็นเขา ที่สำคัญก็คือนี่กว่าเป็นตัวเรา เป็นของเรา ที่ท่านพุทธทาสพูดภาษาต่างๆ ว่าตัวกู - ของกู ใครฟังแล้วก็เรียกว่าเป็นคำที่ค่อนข้างจะเป็นชาวบ้านมากไปหน่อย แต่ว่าเป็นคำที่ง่ายที่สุดว่า ตัวกู - ของกู คนเรามี “ตัวกู” ก่อนแล้วก็มี “ของกู” ขึ้นมา ในภาษาบาลีเรียกว่า อหังการ มมังการ

อหังการ คือ สำคัญว่าตัวมีตัวเป็น สำคัญว่าตัวเป็นก่อน แล้วก็สำคัญว่าตัวมีสิ่งนั้นสิ่งนี้ คือ มีตัวสำหรับรองรับแล้วมีอะไรเกิดขึ้น ตัวก็เข้าไปรับเอาสิ่งนั้น รับเอาว่าเป็นของฉันขึ้นมา อะไร ก็เป็นของฉันไปหมด นี่เราคิดไปอย่างนั้น ความคิดอย่างนั้นมันเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ เป็นอุปาทาน คือ สร้างตัวยึดถือความยึดถืออันเป็นตัวอุปาทาน

ไม่ว่าเราจะไปยึดถืออะไร ที่นั่นมันก็จะทำให้เราเกิดความทุกข์ขึ้นมา เช่น ยึดถือในเรื่องปัจจัยเงินทองว่าเป็นของฉัน มันก็เป็นทุกข์เพราะเงินนั้น รถของฉัน บ้านของฉัน อะไรของฉัน มีมากมายหลายเรื่องหลายอย่างที่ถูกรอบๆ ตัวเรานั้น ถ้าเราเข้าไปยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นตัวฉันเป็นของฉันขึ้นมาใช้ตัวยึดถืออันเหล่านั้นเป็นความทุกข์ขึ้นมาเพราะเกิดความยึดถือว่าเป็นตัวฉันเป็นของฉันแล้ว ก็เกิดความหวงแหนในสิ่งนั้นไม่ยอมให้สิ่งนั้นเป็นอย่างอื่น ยอมให้เป็นของเราเสียตลอดเวลา ถ้ามันเป็นอื่นไปเราก็คือเป็นทุกข์เพราะเรายึดว่าเป็นของฉันมันก็เกิดความทุกข์

เคล็ดของความทุกข์มันอยู่ตรงนี้ อยู่ตรงที่เราเข้าไปยึดมันถือมันในเรื่องนั้นๆ ให้สังเกตดูให้ดี สังเกตที่ใจของเรา ถ้าอะไรไม่ใช่ของเรา เราไม่มีความทุกข์ความเดือดร้อนอะไรหรือเราไม่ได้ยึดถือว่าเป็นของมัน มันจะแตกจะหักจะเป็นอะไรไปเราก็เฉยๆ เพราะไม่ใช่ของเรา

แต่ถ้าหากว่าเป็น “ของเรา” ขึ้นมา เข้มสักเล่มหนึ่งเราก็ยังเป็นทุกข์เพราะเข้มเล่มนั้น เพราะว่าเข้มเล่มนั้นเป็น “ของฉัน” เป็น “ของเรา” ขึ้นมา นี่แหละคือความยึดถือ ที่พระท่านสอนว่า

รูปปาทานักขัน โธ - รูปที่เข้าไปยึดมันถือมันเป็นตัวทุกข์

ถ้ารูปเฉยๆ มันก็ไม่ใช่ทุกข์แก่เรา แต่เป็นทุกข์ตามสภาพของมันหมายความว่ามันทนอยู่ไม่ได้ในสภาพอย่างเดียว มันต้องเปลี่ยนไปเพราะสิ่งทั้งหลายไม่เที่ยง มีความเปลี่ยนแปลง มีความทุกข์โดยสภาพ ไม่มีอะไรที่เป็นเนื้อแท้ในตัวของมันเอง นั่นมันคือรูปเรื่องธรรมชาติมันเป็นอย่างนั้น

แต่ว่าคนเรามักจะหลงผิดเข้าใจผิดในเรื่องต่างๆ ไม่ได้คิดในแง่ว่ามัน ไม่เที่ยง ไม่ได้คิดในแง่ว่ามันเป็นทุกข์ ไม่ได้คิดในแง่ว่ามันเป็นอนัตตา แต่เราคิดว่ามันเที่ยง มันเป็นสุข มันเป็นตัวตน เป็นสัตว์เป็นบุคคลขึ้นมา แล้วเข้าไปยึดถือในสิ่งที่เป็นนั้น แล้วก็มิของอื่นเข้ามาประกอบทำให้ความยึดถือเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ถ้าเรามีเพียงอย่างเดียวก็ยึดถือน้อย ถ้ามีมากความยึดถือมันก็มากขึ้นตลอดเวลา

เด็กเกิดใหม่ๆ นี่คงจะไม่มีความยึดถืออะไรให้สังเกตดูเด็กตัวน้อยๆ เราจะเห็นว่าเขาไม่ได้ยึดถืออะไร ยังไม่มีความยึดมั่นในจิตใจ ยังไม่มีความรู้สึกอะไรมากนัก มีความต้องการก็น้อย คือต้องการนม พอดื่มนมเสร็จแล้วก็กลับไปเท่านั้นเอง หลับแล้วก็ตื่นขึ้น ถ้าไม่หิวก็นอนเฉยๆ ใครจะเข้ามาทำอะไรไม่มีอะไร นั่นคือสภาพเด็กอ่อน เราหัดทำตนเป็นเด็กอ่อนทางจิตใจเสียบ้างก็จะสบาย เด็กได้เปรียบผู้ใหญ่เพราะเด็กไม่มีความยึดมั่นในเรื่องอะไรต่างๆ เด็กยังไม่ฉลาดในการที่จะยึด แต่ว่าเรานี้ฉลาดในการที่จะยึด แต่เป็นความฉลาดที่ไม่ได้เรื่อง เพราะฉลาดในการที่จะยึดจะแบก เอามาไว้เป็นของตัวเองโดยไม่รู้ว่าจะทำให้อาเราหนักใจ ทำให้เราเกิดความทุกข์ทางใจ เราไม่เข้าใจเราก็เข้าไปยึดสิ่งนั้นไว้ สำคัญว่าสิ่งนั้นเป็นของเราตลอดเวลาไม่รู้จักปล่อยไม่รู้จักวางในสิ่งเหล่านั้น เราก็แบกหนักอยู่เรื่อยไป เหมือนกับคำที่พระท่านว่า “ภราหะเว ปัญจักขันธา - ขันธห้า เป็นภาระอันหนักหน่อ” หมายความว่า หนักเพราะเข้าไปแบก ถ้าเราไม่ไปแบก มันก็ไม่หนักอะไร มันเป็นเรื่องธรรมชาติของมันอย่างนั้น

มันเกิดขึ้น - ตั้งอยู่ - ดับไป ตามวิถีทางของธรรมชาติ ถ้าเราไม่เข้าไปยึด มันก็เป็นของมันอย่างนั้น เราไม่ต้องเป็นทุกข์กับสิ่งเหล่านั้น แต่เมื่อใดเราไปยึดถือว่าสิ่งนี้ที่เป็น “ของฉัน” ขึ้นมา เราก็เป็นทุกข์เพราะความยึดถือมันด้วยตัวอุปาทาน ตัวศัพท์ธรรมะเรียก “อุปาทาน” แปลเป็นภาษาไทยว่า ยึดมั่นถือมั่น หรือท่านใช้ศัพท์อีกคำหนึ่งว่า “อภินิวาส” เช่นในพระพุทธานุญาตที่ว่า “สัพเพ ธัมมา นาลัง อะภินิวาสายะ”

“อะภินิวาสายะ” ก็หมายถึงว่าการยึดมั่นถือมั่นเหมือนกัน เหมือนกับตัวอุปาทานนั่นแหละ แต่ว่าใช้ศัพท์อีกศัพท์หนึ่งว่า อะภินิวาสายะ แปลว่า เข้าไปยึดมั่นถือมั่น ว่าเป็นตัวฉัน เป็นของฉัน เมื่อเราเข้าไปยึดสิ่งใดว่าเป็นตัวเราเป็นของเรา เป็นตัวฉันเป็นของฉัน จิตก็เป็นทุกข์ทันที เป็นทุกข์เพราะสิ่งนั้น

อันนี้เป็นเคล็ดที่เราควรจะรู้ไว้ในใจของเรา แล้วก็จะได้ไปแก้ปัญหาวีชีวิตของเราได้ เวลาใดที่เราเป็นทุกข์ เราก็ต้องพิจารณาว่าที่ได้เกิดความทุกข์นี้เพราะอะไร เพราะเราไปยึดถือว่าเป็นของเรานั้นเองเป็นของฉัน ทรัพย์ของฉัน สามีของฉัน ภรรยาของฉัน บ้านของฉัน ทรัพย์ของฉัน รวมไปถึงประเทศของฉัน มันก็ยิ่งไปกันใหญ่ ถ้าใครไปยึดถืออย่างนั้นความทุกข์มันก็เพิ่มขึ้น

ยึดถือของน้อย ทุกข์มันก็มีปริมาณน้อยหน่อยใหญ่มันก็มีปริมาณมาก ยึดมากก็ทุกข์มาก ยึดน้อยก็ทุกข์น้อย แต่ถ้าเราไม่ยึดเสียเลย...การไม่ยึดก็คือ มีปัญญา มีปัญญารู้เท่ารู้ทันในสิ่งนั้นตามสภาพที่เป็นจริง คือรู้ว่าอะไรๆ มันก็มีแต่เพียง ๓ เรื่องเท่านั้น คือเกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป เกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป สภาพมันเป็นเช่นนั้นอยู่ตลอดเวลา อย่าไปจับเอาตอนใดตอนหนึ่งของสิ่งนั้นว่าเป็นตัวเรา เป็นของเรา เราก็ไม่ต้องมีปัญญา ไม่ต้องมีความทุกข์ เพราะเรื่องอย่างนั้น

คนเราไม่รู้จักใช้ปัญญา พิจารณาสิ่งต่างๆ ให้เกิดความเข้าใจว่า ธรรมชาติแท้จริงของสิ่งเหล่านั้นมันเป็นอย่างไร เราไม่ได้คิดให้เกิดปัญญาให้เกิดความเข้าใจแจ่มแจ้ง พออะไรเกิดเปลี่ยนแปลงขึ้นมาเราก็ต้องเป็นทุกข์เพราะสิ่งนั้น บางทีทุกข์ขนาดหนัก ทุกข์จนกระทั่งว่าจะกินไม่ได้ นอนไม่หลับเอาเสียทีเดียว แล้วถ้าทุกข์มากๆ เข้า สภาพจิตก็จะเปลี่ยนแปลงไป คือ จะเป็นโรคทางจิต หรือเป็นโรคทางประสาทอาการทางร่างกายก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

สิ่งเหล่านี้มันเกิดขึ้นเพราะเราไม่เข้าใจในเรื่องทั้งหลายตามสภาพที่เป็นจริง ถ้าพูดกันอย่างตรงไปตรงมาก็พูดว่า เราโง่ นั่นเองไม่ใช่เรื่องอะไร พอเราโง่แล้วเราก็เข้าไปหาเรื่องที่ยึดมั่นเป็นทุกข์ตลอดเวลา ถ้าเรามีความฉลาดเราก็ต้องคิดในแง่ที่จะไม่ทำให้เราเป็นทุกข์ มีการคิดที่จะไม่ให้เป็นทุกข์ก็ได้ คิดให้เป็นทุกข์ก็ได้เหมือนกัน

ถ้าเราคิดให้เป็นทุกข์ก็คิดด้วยความโง่ความเขลา แต่ถ้าเราคิดให้ไม่เป็นทุกข์ก็หมายความว่า เราคิดด้วยปัญญา มันมีทางอยู่ตั้ง ๒ ทางที่จะให้เราเดิน ทีนี้เราจะเดินทางใด เดินทางที่จะคิดให้เป็นทุกข์หรือว่าเส้นทางที่เราคิดแล้วไม่มีความทุกข์ ญาติโยมลองนึกดู นึกดูด้วยปัญญาของตัวเอง ก็จะเห็นว่า คิดแล้วไม่ให้เป็นทุกข์นี่มันดี แต่คิดแล้วให้เป็นทุกข์มันไม่ดี เราก็มองเห็น แต่มองเห็นแล้วทำไมเราไปคิดให้เป็นทุกข์อีก ทำไมไม่มาคิดในทางที่จะไม่ให้เกิดความทุกข์ขึ้นในจิตใจของเรา ทำไมเราไม่คิดอย่างนั้น ความเคยชินนั่นเอง เพราะตั้งแต่เกิดมานี้เราเรียนรู้แต่เรื่องให้ยึดทั้งนั้น เขาสอนให้เรายึดถือทั้งนั้น

ตั้งแต่เป็นเด็กพอรู้เตี๋ยงสาเขาก็บอกให้เรารู้ว่าอันนี้ของหนู อันนี้ของพ่อนั้นของหนูให้ยึดถือเรื่อยมา ตั้งแต่เป็นเด็กเล็ก เราสอนอย่างนั้นให้เด็กยึดถือทั้งนั้นไม่ได้สอนให้ปล่อยให้อ้าง แต่ว่าเด็กมันก็รับไว้ อย่างนั้นจนกระทั่งเติบโตขึ้นเป็นเด็กอนุบาลเป็นเด็กประถมมัธยมอะไรในโรงเรียนในการสอนต่างๆ ก็สอนให้ “ยึด” ทั้งนั้น ให้รักชาติ ให้รักประเทศ อะไรอย่างนี้ สอนให้รักก็คือให้ยึดถือในชาติของตัวในประเทศของตัวเอง แล้วก็ในพระศาสนาที่สอนให้ยึดถือ คือไม่ได้สอนให้สมาทานเอาไปปฏิบัติ มีคำอยู่คู่กันเรียกว่าความยึดมั่นถือมั่น มาจากคำว่า “อุปาทาน” หรือ “อะภินิเวชชะ” อีกคำหนึ่งเรียกว่า “สมาทาน” เช่นเราสมาทานศีลนี้ก็หมายความว่ารับเอาข้อปฏิบัติไปใช้ในชีวิตรชีวิตของเรา นั่นมันไม่ทำให้เกิดความยึดถือเป็นทุกข์ ถ้าเราสมาทานด้วยปัญญาเราก็ไม่เป็นทุกข์อะไร เอาไปใช้ให้เกิดความเจริญทางด้านจิตใจ เช่น เราสมาทานศีล ๕ เราก็ระวัง

ใจของเรา ไม่ให้มีเจตนาที่จะไปฆ่าใครทำร้ายใครไปลักขโมยใคร ไปประพฤติดินทางกามกับใครๆ ไม่พูดโกหก คำหยาบ คำเหลวไหล ไม่เสพลึงเสพลิดมีนเมา รักษาสภาพใจไว้อย่างนั้นเรียกว่าเราสมาทานศีลอยู่ ปฏิบัติศีลอยู่ ไม่ได้เกิดความทุกข์อะไรไม่ได้ทำใจให้เป็นทุกข์เพราะการสมาทานอย่างนั้น

เราสมาทานในเรื่องที่จะทำสมาธิ หมายความว่า อธิษฐานใจให้เกิดความมั่นคงทางใจว่า เราจะฝึกสมาธิช่วงเวลาเท่านั้นเวลาเท่านั้น เช่นจะนั่งทำใจให้สงบเป็นเวลา ๑๐ นาที ๒๐ นาที หรือ ๑ ชั่วโมง อย่างนี้ก็เรียกว่าเป็นการสมาทาน เพื่อให้เกิดอาการเช่นนั้นขึ้นมาในใจไม่เรียกว่าเป็นการยึดมั่นถือมั่นหรือไม่เรียกว่าเป็นตัวอุปาทาน มันเป็นความตั้งใจที่จะทำในสิ่งถูกต้อง สภาพจิตเราจะไม่เป็นทุกข์อะไร

แต่ถ้าเราไปทำอาการยึดมั่นถือมั่นขึ้นมา ก็เกิดเป็นปัญหา เช่น นับถือศาสนา ก็เรียกว่านับถือเพื่อนำมาใช้เป็นระเบียบสำหรับปฏิบัติในชีวิตประจำวัน แต่ถ้าเราไปยึดมั่นถือมั่นในตัวศาสนา อะไรนิตอะไรหน้อยกระทบไม่ได้ เกิดความขัดแย้งกันรุนแรงในระหว่างศาสนา ดังที่เห็นเป็นข่าวบ่อยๆ ความขัดแย้งทางศาสนา นั่นก็เป็นความยึดมั่นไปจึงเกิดการกระทำที่เราเห็นว่าเขาทำลายเรา ความจริงเขาทำลายไม่ได้

ตัวธรรมะหรือตัวคำสอนที่แท้จริงนั้นไม่มีใครจะทำลายได้ มันอยู่อย่างนั้นตลอดเวลาไม่มีอะไรจะมาทำลาย เหมือนในสมัยหนึ่งที่เขาโฆษณาว่า “คอมมิวนิสต์มา ศาสนาหมด” เขาว่าอย่างนั้น คนก็กลัวกันกลัวว่าคอมมิวนิสต์มาศาสนาจะหมด ความจริงมันก็หมดไปไม่ได้ธรรมะเป็นของอยู่คู่โลก มันไม่หมดไป ถ้าตรายใดยังมีคนสมาทานคือเอามาปฏิบัติอยู่ ศาสนาก็ไม่หมดไปจากจิตใจคน คอมมิวนิสต์ไม่มาแต่ถ้าเราไม่สมาทาน คือไม่เอาธรรมะมาปฏิบัติ ธรรมะมันก็หมดไปจากใจเรา แต่มันก็อยู่กับโลก

ธรรมะยังอยู่กับโลกแต่เราไม่ได้เอามาใช้ เหมือนกับแร่ธาตุต่างๆ ที่อยู่ใต้ดิน มันก็อยู่อย่างนั้น แก๊สในอ่าวไทยมันก็อยู่มานานแล้ว น้ำมันมีมันก็อยู่มาอย่างนั้น แร่ดีบุก ทองเหลือง สังกะสี ทองคำ เพชรนิลจินดา สิ่งทั้งหลายทั้งปวงมันก็มีอยู่ในโลก อยู่ใต้พื้นพิภพที่เราอาศัยแต่เราไม่ได้ไปขุดเอามาใช้ มันก็จมดินจมทรายอยู่อย่างนั้น เมื่อใดมีคนฉลาดมารู้เข้าด้วยการพิสูจน์ตามแง่ของวิทยาศาสตร์หรือทางธรณีวิทยา เขาก็รู้ว่าตรงนี้มีสิ่งนั้นมีสิ่งนี้ กรมทรัพยากรธรณีเขาก็รู้หมดรู้ว่าในประเทศไทยมีอะไรบ้าง เขารู้แล้ว แต่ว่าไม่มีทุนจะทำไม่มีคนที่สามารถจะไปทำ ก็เลยขุดไว้ก่อนไม่พูดไม่จา แต่เมื่อมีคนฉลาดมีความสามารถมีเงินทองพอจะใช้ได้เขามาขออนุญาตทำ เขาก็ให้ทำเจาะไปเจาะมาก็เจอเข้า ได้สิ่งนั้นมาใช้ สิ่งนั้นมันอยู่ในโลก

ธรรมะมีอยู่เป็นอยู่ตลอดเวลา แต่เราไม่ได้สมาทาน คือไม่ได้เอามาปฏิบัติ ธรรมะนั้นก็อยู่แต่ถ้าพึ่งธรรมะยังไม่เกิดประโยชน์แก่ใคร เมื่อใดเราสมาทานธรรมะเราปฏิบัติธรรมะธรรมะก็คุ้มครองเรารักษาเราให้มีความสุขความเจริญขึ้น

ให้เข้าใจความหมายของคำเหล่านี้เสียด้วยว่า “สมาทาน” นั่นคือการยอมปฏิบัติตามหลักนั้นๆ เพื่อทำตนให้หลุดพ้นจากความทุกข์ทางใจ ส่วน“อุปาทาน” ความยึดมั่นถือมั่นนั้นเป็นการยึดไว้ด้วยความไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความทุกข์ คล้ายกับคนไปกอดเสาไว้ เขามีอุปสรรคกอดเสาไว้แล้วก็พูดว่า เขาออกอย่างไร เขาออกอย่างไร มันไม่รู้จะเอาออกอย่างไร มันกอดไว้อย่างเดียว ความจริงเอาออกมันก็ง่ายนิดเดียวไม่ยากอะไร แต่ว่าเอาออกไม่ได้ มันคล้ายอย่างนั้น

คนเราที่ยึดถืออะไรแล้วมันก็ยึดอยู่อย่างนั้น ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงความคิดของตัวเองให้เป็นอย่างอื่น คิด

แต่ในเรื่องที่จะให้เกิดปัญหา ในชีวิตประจำวันอยู่ตลอดเวลา แม้เราจะรู้ เช่นอ่านธรรมะรู้ ฟังเทศธรรมะก็รู้ มาฟังพระเทศน์พระสอนในวันอาทิตย์ก็รู้ แต่ว่าพอกลับไปถึงบ้านถึงเรือน จิตมันก็กลับไปสู่ภาวะเดิม เพราะเราเคยคิดในรูปอย่างนั้นเคยนึกในเรื่องอย่างนั้นอยู่ตลอดเวลา วิตกกังวลไปด้วยเรื่องอะไรต่างๆ มากมายกองในจิตของเรา สิ่งใดเกี่ยวข้องกับชีวิตเราก็นึกไปไกล กลัวจะเป็นอย่างนั้น กลัวจะเป็นอย่างนี้ อะไรต่างๆ มันก็เกิดเป็นปัญหา ทำให้เราเกิดความทุกข์ความเดือดร้อนใจทางแก้มันก็คือว่าเราหัดปล่อยหัดวางเสียบ้าง อย่าไปยึดมั่นถือมั่นมากเกินไปแต่เราก็ควรจะพยายามพูดจากันทำความเข้าใจกัน

лагแห่งกรรม

เมื่อเราได้ศึกษาถึงขบวนการแห่งกรรมในเบื้องต้นแล้วก็คงพอจะเข้าใจว่า อะไร ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตเราก็เป็นมาจาก วิบากแห่งกรรมนั่นเอง ดังนั้นชะตาชีวิตของคนเราจึงขึ้นอยู่กับ "กรรมลิขิต" แต่ชะตาชีวิตของคนเรานั้นสามารถแก้ไขให้ดีขึ้นได้ หาใช่สิ่งตายตัวแต่อย่างใดไม่ มันยอมเป็นไปตามคุณภาพแห่งการกระทำและแรงปฏิกิริยาของผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง นั่นคือมันสามารถแก้ไขให้ดีขึ้นหรือเลวร้ายลงกว่าเดิมก็ได้ ชะตาชีวิตของคนเราจึงขึ้นอยู่กับ กรรมเก่าและกรรมใหม่

การที่เราจะแก้ไขปัญหาชะตาชีวิตของตนเองจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ ด้วยการพัฒนาและปรับปรุง คั้นคว้าหาวิถีทางที่ถูกต้อง ไม่ใช่เพียงหาทาง สะเดาะเคราะห์ ต่อชะตา ตัดกรรม โดยไม่พึ่งพาตนเอง เพราะถึงเราจะมีเงินทองก็อาจจะซื้อบุญหรือกรรมไม่ได้แน่นอน แต่ถ้ารู้จักพิจารณาถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบดังกล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ตนเองมีเวรกรรมใดผูกพันอยู่ ก็จะสามารลดแรงกรรมเหล่านั้นได้โดยไม่ยาก ความเชื่อในเรื่องกรรม

หลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนา ได้กล่าวถึงความศรัทธาของชาวพุทธไว้อย่างน่าสนใจ 4 ประการด้วยกัน

ตถาคตโพธิสัตถา เชื่อในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า คือเชื่อว่าพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้จริง เป็นผู้ประกอบด้วย พระปัญญาธิคุณ พระวิสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ

กัมมัตถา เชื่อเรื่องกรรม คือเชื่อว่ากรรมมีจริง

วิปากัตถา เชื่อเรื่องผลของกรรม คือเชื่อว่ากรรมที่บุคคลทำไม่ว่าดีหรือชั่วยอมให้ผลเสมอ

กัมมัสสกตาสัตถา เชื่อว่าสัตว์มีกรรมเป็นของตนเอง คือเชื่อว่าผลที่เราได้รับ เป็นผลแห่งการกระทำของเราเอง ซึ่งอาจจะเป็นกรรมที่ทำในปัจจุบันชาติหรืออดีตชาติ

ความเชื่อหรือความศรัทธาในพระพุทธศาสนาทั้ง 4 ประการนั้น เป็นความเชื่อในเรื่องของกรรมเสีย 3 อย่าง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า กฎแห่งกรรม จึงเป็นหลักคำสอนที่สำคัญยิ่งในทางพระพุทธศาสนา ที่ชาวพุทธทุกคนไม่ควรมองข้าม เพราะผู้ที่เชื่อกฎแห่งกรรมย่อมได้เปรียบกว่าคนที่ไม่เชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม

ย่อมสามารถทำได้ในทุกเหตุการณ์ ไม่ว่าจะชีวิตจะทุกข์ยากลำบาก ผิดหวังขมขื่น โรคภัยไข้เจ็บจะมา เบียดเบียน ถือว่าเป็นเจ้ากรรมนายเวรในอดีตมาเบียดเบียน ไม่ได้โทษตีพายโววายเรียกร้องหาความยุติธรรม

กรรมให้ผลตามกาล

- 1 ทิฏฐธรรมเวทนิยกรรม กรรมให้ผลในชาตินี้
- 2 อุปปีชชเวทนิยกรรม กรรมที่ให้ผลในชาติหน้า
- 3 อปรปรเวทนิยกรรม กรรมให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป
- 4 อโหสิกรรม กรรมที่เลิกให้ผล หรือยุติการให้ผลต่อไป

กรรมที่ให้ผลตามหน้าที่

- 1 ชนกกรรม กรรมที่แต่งมาดีหรือชั่ว
- 2 อุปถัมภกรรม กรรมที่สนับสนุน คือ ถ้ากรรมเดิมหรือ ชนกกรรม แต่งดี ก็ส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้นไป ถ้าชั่วก็ส่งเสริมให้ชั่วยิ่งขึ้น
- 3 อุปปีฬกรรม กรรมบีบคั้นหรือขัดขวางกรรมเดิม คอย เบียดเบียนชนกกรรม เช่นเดิมแต่งมาดี เบียดเบียน ให้ชั่ว เดิมแต่งมาชั่ว ก็เบียดเบียนให้ดี
- 4 อุปฆาตกรรม กรรมตัดรอน เป็นกรรมที่พลิกหน้ามือเป็นหลังมือ เช่นเดิมชนกกรรมแต่งไว้ดีเลิศ กลับที่เดียวเป็น ขอทานหรือตายทันที หรือของเดิมแต่งไว้แล้ว ก็ กลับที่เดียวเป็นมหาเศรษฐีไปเลย

กลไกแห่งกรรม

เมื่อเราได้ศึกษาในกลไกแห่งกรรมจนพอจะเข้าใจแล้วว่า อำนาจแห่งกรรมสามารถจะส่งผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การก่อเกิดภพชาติของคนเราได้ ถ้ากรรมดีให้ผลก็แล้วไป แต่ถ้าวิบากกรรมให้ผลที่ไม่ดีต่อเราแล้ว เราจะมีหนทางใดในการเบียดเบียนวิบากกรรมที่ไม่ดีออกไปให้พ้นตนได้ นั่นก็คือเราต้องรู้เหตุเบื้องต้นเสียก่อนว่า เรากำลังตกอยู่ในเหตุการณ์ที่ผิดปกติ โดยอาศัยสิ่งที่เราเรียกว่า “ลางบอกเหตุ” หรือ สัญญาณบอกเหตุล่วงหน้า เพื่อจะได้หาหนทางหรือกุศโลบายที่แบบฉบับในการที่จะเข้าไปแก้ไขสิ่งที่เลวร้าย ให้กลับกลายเป็นดีได้ ดังนั้นสิ่งที่เป็ลางบอกเหตุดังกล่าวจึงพออนุมานให้เป็นหนทางในการสังเกตและพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

เจ็บป่วยผิดปกติ แม้จะหาแพทย์แผนปัจจุบันหรือแผนโบราณแล้วก็ตาม อาการ ดังกล่าวก็ยังไม่ดีขึ้น หรือแพทย์ไม่สามารถหาสาเหตุความผิดปกติได้ นอกจากจ่ายยาให้กินเท่านั้น เช่น เจ็บหลัง เจ็บเอว เจ็บไหล่ ปวดในช่องท้อง หรือแพทย์วินิจฉัยว่าเป็นมะเร็ง เนื้องอก เป็นต้น ถึงแม้กรรมจะส่งผลต่อสุขภาพร่างกาย ระดับชั้นความเป็นมนุษย์ จนเกิดเวทนาอย่างแรงกล้า เราก็ต้องทำความเข้าใจว่า ส่วนหนึ่งเป็นไปตามสภาวะธรรมชาติ แต่บางส่วนก็เป็นไปตามวิบากกรรม

จิตใจผิดปกติ แม้จะหาจิตแพทย์หรือบำบัดในโรงพยาบาลก็ยังไม่ดีขึ้น เช่น ปวดศีรษะรุนแรง เบลอ พุดจาเพื่อเจ้อ ชีวิตวุ่นวายผิดปกติ มีปัญหาในเรื่องการทำมาหากิน ปัญหาครอบครัว ปัญหาการเงิน-การค้า เครียดผิดปกติ

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า สิ่งที่เป็นอนิจน โดยมีอยู่ 4 ประการด้วยกันคือ

- 1 วิสัยของพระพุทธเจ้า
- 2 ความคิดเรื่องการสร้างโลก
- 3 วิสัยของผู้มีฤทธิ์
- 4 กฎแห่งกรรม

คำว่า “อนิจน” แปลว่า ไม่ควรคิด แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่ให้คิด ซึ่งเท่ากับเป็นการปิดกั้นไม่ให้ใช้ปัญญา ความจริงแล้วพระพุทธเจ้าท่านไม่ให้คิดด้วยหลักของตรรกศาสตร์ เนื่องจากการคิดแบบนี้เป็นการคิดแบบอนุमान คือ คาดคะเน ซึ่งอาจจะนำไปสู่ความผิดพลาดได้ง่าย เพราะอาศัยพื้นฐานความรู้ที่เกิดจากอายตนะภายนอกที่เป็นประสาทสัมผัส คือ ตาเห็น หูได้ยิน เป็นต้น

แต่ความเป็นจริงแล้ว เรื่องราวในโลกนี้เป็นความจริง ทั้งที่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยประสาทสัมผัส และที่อยู่นอกเหนือประสาทสัมผัส เช่น เรื่องราวในเรื่อง อิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ และ กฎแห่งกรรม ที่เป็นความจริงที่ไม่อาจสามารถพิสูจน์ได้เพียงประสาทสัมผัสเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้ที่นอกเหนือพิเศษจากประสาทสัมผัสธรรมดา คือ อภิญญาด้วย จึงจะสามารถพิสูจน์ได้ คำว่า “อภิญญา” แปลว่า ความรู้ยิ่งยวด มี 6 อย่างด้วยกันคือ อิทธิวิธี ทิพยโสต เจโตปริยญาณ บุพเพนิวาสานุสติญาณ ทิพพจักขุ และอาสวกขยญาณ

ดังนั้นแม้ว่า “กรรม” จะส่งผลต่อสุขภาพร่างกายหรือระดับชั้นความเป็นมนุษย์ จนเกิดเวทนาอย่างแรงกล้า เราก็ต้องอดทนและต้องเข้าใจว่า “สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม” แต่ไม่ได้หมายความว่าเราจะอมมือรอเท้ารอรับ “ชะตากรรม” แต่เพียงอย่างเดียว จนกลายเป็นคนสิ้นคิดไม่หาหนทางแก้ไขชีวิตของตนให้ดีขึ้น ถ้าเป็นเช่นนั้นท่านก็คงเสียที่ที่เกิดมาเป็นมนุษย์ที่เป็นสัตว์อันประเสริฐเสียแล้ว ดังนั้นถึงแม้จะมองไม่เห็นทางก็ไม่ได้หมายความว่า เราจะยอมจำนนต่อกรรมนั้นเอาง่าย ๆ เราจะต้องพยายามหาหนทางแก้ไขให้ดีขึ้นให้ได้ วิธีการเบื้องต้นง่าย ๆ ก็คือ การสร้างกรรมใหม่เพื่อเบี่ยงเบนกรรมเก่าที่กำลังให้ผลให้อ่อนตัวลงไป ถ้าวันหนึ่งวันใดชีวิตของเราต้องผกผันตกต่ำ ด้อยโอกาสในวาสนาบารมี จะได้ไม่เกิดท้อใจ จนย่อห่อ่นในการดำเนินชีวิต ปล่อยชีวิตให้ระหกระเหินตกต่ำโดยไม่คิดสู้ ยังมีวิบากกรรมมาก

ทุกข์ทรมานมาก ก็ยิ่งต้องคืนรนให้มาก หากทางสร้างคุณงามความดีชดเชยให้แก่เจ้ากรรมนายเวรเหล่านั้น เพราะถ้าเป็นกรรมที่เบาบางก็อาจหายไปได้ ถ้าเป็นกรรมหนักก็จะบรรเทาเบาบางลงไป

ความตาย

บทสุดท้ายสำหรับมนุษย์ก็คือ ความตาย ถือได้ว่าเป็นจุดสิ้นสุดแห่งกรรมที่สามารถเห็นได้ในปัจจุบัน และเป็นสิ่งที่มนุษย์ทั้งหลายกลัวว่าวันนั้นจะมาถึงตัว จึงพยายามทุกวิถีทางที่จะเอาชนะกฎแห่งธรรมชาติเพื่อจะอยู่เหนือความตาย แต่ดูเหมือนว่าความพยายามนั้นจะไร้ผล เพราะหลักของความตายนั้นเกิดจากเหตุ 2 ประการ คือ 1. ถึงเวลาที่จะต้องตาย 2. ยังไม่ถึงเวลาที่ต้องตาย แต่ความจริงความตายที่เราเข้าใจก็คือการเกิดขึ้นใหม่ต่างหาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้กล่าวแสดงถึงความตายไว้ 4 ประเภทคือ

- อายุขยชะ หมายถึงตายโดยสิ้นอายุขัย
- กัมมัขยชะ หมายถึงตายโดยสิ้นกรรม
- อุกขัยขยชะ หมายถึงตายโดยสิ้นอายุขัยและสิ้นกรรม
- อุปัจเจกขยชะ หมายถึงตายเพราะกรรมมาตัดรอน

โรคร้ายที่เกิดจากกรรมเท่านั้น

ในอดีตความเชื่อของคนเรามีความแตกต่างกันไปตามลัทธิ ความเชื่อบางอย่างก็เป็นสิ่งที่มีเหตุผล แต่บางอย่างก็ยังไม่ถูกต้อง เช่น บางคนเชื่อว่ามนุษย์นั้นตายแล้วสูญ จึงทำอะไรก็ได้สุดแท้แต่จะพอใจ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง เพราะคิดว่าตายแล้วก็สูญไม่มีอะไรน่าเป็นห่วง

แต่บางคนก็เชื่อว่าตายแล้วไม่สูญ ชีวิตหลังความตายยังมีสิ่งที่เร้นลับรอเราอยู่ จึงไม่กล้าทำสิ่งที่ผิดศีลผิดธรรม นอกจากนี้ก็ยังมีคนเชื่อที่ผิด ๆ ปนแทรกเข้ามาในชีวิตอีกมากมาย จนกลายเป็นความเชื่อตามลัทธิที่ผิดไปจากหลักแห่งกรรมคือ

1. ปุพเพตวาท เชื่อว่าเป็นเรื่องของกรรมเก่าความจริงแล้วยังมีกรรมใหม่ที่มาเกี่ยวข้องกับอีกต่างหาก จึงถูกเพียงบางส่วน
2. อิศวรนิรมิตวาท เชื่อว่าเทพบันดาลบางคนเชื่อว่าทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตย่อมเป็นไปตามเทพบันดาล
3. อเหตุวาท เชื่อว่าเป็นไปตามดวง บางคนเชื่อว่าทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตย่อมเป็นไปตามโชคชะตาหรือฟ้าลิขิต

องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าได้กล่าวว่า หากใครเห็นว่าโรคร้ายไข้เจ็บที่เกิดขึ้น เกิดมาจากกรรมทั้งสิ้น ย่อมเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เพราะโรคร้ายไข้เจ็บนั้นเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ กรรมเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้น ในทางพระพุทธศาสนาได้แบ่งกฎเกณฑ์การเจ็บป่วยไว้อย่างแยกคาย 5 ประการดังนี้

อุตุนิยาม เป็นกฎธรรมชาติที่เกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศและสิ่งแวดล้อม เช่น ร้อนหรือหนาวเกินไป อุทกภัย ภัยแล้ง

พีชนิยาม เป็นกฎธรรมชาติของพืชพันธุ์ หรือ พันธุ์กรรม เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคเอดส์ ที่สามารถถ่ายทอดได้กรรมพันธุ์

จิตตนิยาม เป็นกฎธรรมชาติเกี่ยวกับสภาพจิตใจ หรืออุปทานความนึกคิดที่อาจปรุงแต่งจนเกินไปได้ อาจมีผลกระทบต่อภาวะร่างกาย

กรรมนิยาม เป็นกฎธรรมชาติเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ที่เกิดจากการกระทำหรือการแสดงเจตนา เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยตรง

ธรรมนิยาม เป็นกฎที่ว่าด้วยเรื่องเหตุและผล เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว สิ่งทั้งหลายเกิดขึ้นตั้งอยู่แล้วดับไป หลักของการเผชิญกรรม

ในเมื่อเรารู้จักความน่ากลัวของกรรมแล้ว ก็ควรใช้สติปัญญาในการแก้ไขวิบากกรรมเหล่านั้นให้บรรเทาเบาบางลงไป เมื่อไม่รู้ก็หาผู้รู้ชี้แนะแนวทางให้ เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาปล่อยให้กาลเวลาผ่านไปโดยไม่เกิดประโยชน์ดังนั้นจึงขอชี้แนะหนทางหรือแนวทางการแก้ไขวิบากกรรมดังนี้

1. **สติปัญญา** ในกรณีที่กรรมดีกำลังให้ผล ก็อย่าหลงระเหิงจนตกอยู่ในความประมาท หมั่นทำบุญให้ทาน รักษาศีล ภาวนา อยู่เนืองนิตย์แต่ในขณะที่เดียวกันเมื่อตกอยู่ในวิบากกรรม ก็อย่าท้อแท้จนสิ้นหวัง คิดมากเกินไปจนเกิดความเครียดจนกลายเป็นโรคประสาท อาจทำให้ขาดสติและปัญญา เพื่อคลั่งอารมณ์ ฉุนเฉียวจนเกินเหตุ และแก้ไขโดยวิธีที่ผิด

2. **เจริญภาวนา** การเจริญพระกรรมฐานก็เป็นหนทางหนึ่งในการสร้างบุญบารมีให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป เหมือนทำดีหนีชั่ว เพราะถ้าผู้ใดปฏิบัติจนได้ฌานสมาบัติ ร่างกายจะหยุดทำงานชั่วคราว เป็นการแยกกายกับจิตออกจากกัน จนเป็นเหตุให้กายระงับพ้นจากวิบากกรรมไปชั่วขณะ จนผ่านพ้นช่วงวิบากกรรมไปตามวาระ อีกทั้งเป็นการสร้างกรรมใหม่ที่ดี ยังให้เกิดกุศลกรรมเพิ่มขึ้นอีกด้วย ทำให้วิบากกรรมไม่อาจให้ผลได้ ในช่วงขณะนี้ ดังนั้นวัดและสำนักปฏิบัติธรรมทั้งหลายจึงเป็นแหล่งที่จะช่วยให้พ้นจากกรรมวิบัติที่เกิดขึ้นได้

3. **การแทรกแซงกรรม** คือการแก้ไขวิบากกรรมให้เบาบางลงไป โดยพิจารณาว่าอกุศลกรรมใดกำลังให้ผลเราอยู่ และควรแก้ไขโดยวิธีใดวิธีหนึ่งที่เหมาะสม เพื่อคลายกรรมนั้น เช่น การถวายสังฆทาน ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ บวชชีพราหมณ์ สร้างพระพุทธรูป อุทิศส่วนกุศลแก่แก่เจ้ากรรมนายเวรที่กำลังให้ผลเราอยู่ในขณะนั้น ดังนั้นการสร้างกุศลเป็นพิเศษในช่วงนี้ จึงเป็นการเข้าไปแทรกแซงผลของกรรม หรือขอโทษกรรมซึ่งกันและกันถ้าหากเจ้ากรรมนายเวรยอมรับก็จะคลายกรรมให้เราเอง

เนื่องจากกรรมทั้งหลายมากันต่างกรรมต่างวาระ บางครั้งก็หนัก บางครั้งก็เบา และส่งผลไม่พร้อมเพรียงกัน ขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้กระทำ และความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกระทำ เป็นไปตามเหตุตามปัจจัย

4. การกลายพันธ์ คือการปรับธาตุทั้ง 4 ในร่างกายให้เป็นปกติ ยามเมื่อเราเจริญสมาธิภาวนา เบญจพันธ์ อันได้แก่ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จะได้รับการผ่อนคลายเป็นระยะในช่วงขณะหนึ่ง กรรมเล็กน้อยที่มีอยู่จะถูกขับออกจากพันธ์โดยการผ่อนคลายบางส่วนให้ แต่ก็จะทำให้เรารู้สึกดีขึ้น บ้างแต่ไม่ใช่ทั้งหมด และจะเกิดปิติสุขติดตามมา

บุพเพกขาปิติ	กลายพันธ์ที่ระบบประสาททั้ง 5	มีอาการน้ำตาไหล ขนลุกชูชัน
ขณิกาปิติ	กลายพันธ์ในเส้นประสาทภายใน	รู้สึกแปลบ ๆ
โอกันตปิติ	กลายพันธ์ตามเซลล์	รู้สึกชุ่มซ่าแผ่ซ่านไปทั่วทั้งตัว
อุเพ็งคาปิติ	กลายพันธ์ในโครงสร้าง	รู้สึกตัวลอยขึ้นจากพื้น
พรธนาปิติ	กลายพันธ์ตามอวัยวะต่าง ๆ	รู้สึกเย็นเอิบอาบไปทั่วทั้งตัว

5. ก้าวล่วงกรรม คนเราบางคนในอดีตเคยกระทำความบางอย่างที่เป็นมโนกรรม โดยมีตนเองเป็นเจ้าของกรรมนายเวร คิดถึงความผิดพลาดในอดีต แล้วเกิดทุกข์ใจ ทำให้จิตใจเศร้าหมอง ทุกข์อยู่คนเดียว หากเราสำนึกผิดและคิดว่าจะไม่กระทำอีก พระพุทธองค์ทรงแนะนำให้ใช้ การอธิษฐานจิตออกจากกรรมเอง โดยการให้สัญญว่าจะจะไม่คิดทำกรรมชนิดนี้อีกต่อไป

6. การอโหสิกรรม หรือการให้อภัยทาน เป็นผลให้กรรมนั้นเป็นโมฆะกรรม หลุดพ้นจากบ่วงกรรมนั้นทันที ดังนั้นหากเจ้ากรรมนายเวรใดมาก่อนปรากฏตนต่อหน้าในขณะนั้น ก็พึงประกาศขออโหสิกรรม ให้อภัยซึ่งกันและกันถ้ายินยอมกรรมนั้นก็หลุดไป ถ้าไม่ยินยอมแม้เราซึ่งเป็นลูกกรรมจะขอแล้ว กรรมนั้นย่อมจะส่งผลต่อไป สุดแท้แต่ลักษณะกรรมที่กระทำกันมาเรื่องของกรรมในอดีต วิชากรรมของพระพุทธเจ้า

ก่อนที่เราจะได้ศึกษาถึงเรื่องของกรรมกันต่อไป ก็อยากขอหยิบยกเรื่องราวเกี่ยวกับวิชากรรมที่ปรากฏในครั้งพุทธกาล เพื่อเป็นอุทาหรณ์เตือนใจเราท่านทั้งหลาย ว่าเรื่องของกรรมเป็นเรื่องสำคัญเพียงไร แม้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ตรัสรู้พระอนุตรสัมโพธิญาณเป็นพระพุทธเจ้าแล้ว กรรมในปุเรนชาติก็ยังติดตามให้ผลจนถึงวาระสุดท้ายก่อนดับขันธปรินิพพาน ดังที่ตรัสเล่าไว้ใน พุทธปาทาน ว่า "ดูกรภิกษุทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงฟังถึงกรรมที่เราได้กระทำไว้แล้ว" เราเห็นภิกษุผู้อยู่ป่ารูปหนึ่ง จึงได้ถวายนามในกาลนั้นเราปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าเป็นครั้งแรก ผลแห่งกรรมอันเนื่องด้วยผ้าท่อนแก่นั้น ได้สำเร็จแม้ในความเป็นพระพุทธเจ้า เราเคยเป็นนักเลงสุราชื่อ ปุณาลี ในชาติก่อน ๆ ได้กล่าวใส่ความพระปัจเจกพุทธเจ้า พระนามว่า สุรภี ผู้มิได้ทุษร้าย ผลแห่งกรรมนั้น เราจึงท่องเที่ยวไปในนรกสิ้นกาลนาน เสวยทุกขเวทนาสิ้นพันปีเป็นอันมาก ด้วยกรรมที่เหลือนั้น ในภพสุดท้ายนี้ก็ถูกใส่ความ เพราะเหตุนางสุนทรिका ในกาลก่อนเราได้เคยฆ่าน้องชายต่างมารดา ด้วยเหตุแห่งทรัพย์ ผลักลงในชอกเขาเอาหินทุ่ม ด้วยผลแห่งกรรมนั้น เทวทัต

จึงเอาหินท่อมเราสะเก็ดหินมาถูกหัวแม่เท้าเรา เราเคยเป็นเด็กในหมู่บ้านชาวประมง เห็นชาวประมงฆ่าปลา ก็มีความชื่นชอบ ด้วยผลแห่งกรรมนั้น เราจึง เกิดการเจ็บที่ศรีษะเรา เป็นผู้ที่มีชื่อว่า โชติปาละ ได้เคยกล่าวกับ พระสุคตพระนามกัสสปะว่า การตรัสรู้เป็นได้โดยยาก ท่านจะได้จากต้นไม้ที่ไหนกัน ด้วยผลแห่งกรรมนั้น เราได้บำเพ็ญกุศลกริยาเป็นอันมาก สิ้นเวลา 6 ปี ต่อจากนั้นจึงได้บรรลุการตรัสรู้ เรามีได้บรรลุการตรัสรู้ โดยตรง ได้แสวงหาไปในทางที่ผิด เพราะถูกรกรรมเก่าทวงเอา เราสิ้นบุญสิ้นบาปแล้ว เว้นแล้วแต่จากความเดือดร้อนทั้งปวง ไม่มีความโศก ไม่มีความคับแค้น ปราศจากอาสวะ จักปรินิพพาน

เราจะเห็นได้ว่าเมื่อก็คสมเด็จสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นบรมศาสดาของเรา ก็ยังมีอาจหลีกเลี่ยงผลของกรรมที่ตนได้กระทำไว้ แม้ยินดีในการฆ่าปลาของเขา ยังต้องรับผลมโนกรรมนั้นด้วยการปวดศรีษะ แม้ได้กล่าวร้ายต่อผู้อื่นไว้ก็จะต้องถูกใส่ร้ายในชาตินี้ กรรมสนองกรรมจึงเป็นกลไกที่สลับซับซ้อนเกินกว่าจะคิดถึง

อิทธิฤทธิ์ที่ยังแพ้กรรม แม้จะมีฤทธิ์อำนาจขนาดไหน ก็ไม่มีใครหนีกรรมแห่งกรรมพ้นได้ เช่น พระโมคคัลลานะ อัครสาวกฝ่ายซ้าย อรหันต์ผู้เรื่องฤทธิ์ ขนาดม้วนแผ่นดิน ยกภูเขาทั้งลูกได้ สามารถเหาะไปเที่ยวสวรรค์หรือนรกได้ ประสานกระดูกที่แตกหักให้ติดกันได้ ก็ยังถูกวิบากกรรมติดตามทวงเอาในปีนปลายชีวิตสมัยที่ท่านมีชาติกำเนิดเป็นชาวบ้าน พ่อแม่ตาบอดทั้งสองข้าง แต่ท่านยังตาบอดยิ่งกว่าทั้งที่ตาดี เพราะหลงเมียจนลืมพระคุณพ่อแม่ ด้วยเหตุที่เมียรังเกียจพ่อแม่ที่ตาบอด จึงแสวงหาเหตุใส่ร้ายป้ายสีต่าง ๆ นา ๆ แล้วตอกชกตัวเองร่ำให้ฟ้องสามี และแนะนำให้พาพ่อแม่ที่ตาบอดไปฆ่าทิ้งในป่า ทิ้งร้างให้สัตว์ร้ายกิน เหมือนหนึ่งว่าสัตว์ทำร้ายถึงแก่ชีวิต ฝ่ายสามีก็หลงเชื่อ นำพ่อแม่ขึ้นเกวียนทำที่ไปทำกิจที่อื่น พอถึงกลางป่าก็ทำเป็นเสียงโจรเข้าปล้น แล้วลงมือทุบตีพ่อแม่หมายให้ตายแทนที่พ่อแม่จะร้องให้ลูกช่วย กลับบอกให้ลูกไปเสียไม่ต้องเป็นห่วง เพราะตนเองก็ตาบอด ส่วนลูกยังมีภาระครอบครัวที่จะต้องรับผิดชอบอยู่ จงหนีไปเสีย ทำให้ท่านฆ่าไม่ลง ทำที่เป็นขบไล่โจรให้หนีไป กลับนำพ่อแม่มาเลี้ยงดูตามเดิม ผลจากกรรมนั้นทำให้ท่านถูกทุบตีตายมาถึงห้าร้อยชาติ ดีแต่ว่ายังไม่ปลั่งมือทำร้ายพ่อแม่ถึงตาย ถือเป็นอนันตริยกรรม คือห้ามสวรรค์ ห้ามนิพพาน เพราะยังมีมือไว้ทันไม่ได้ถึงขั้นฆ่า นำกลับมาเลี้ยงดูตามเดิม จึงทำให้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในชาติสุดท้าย เข้าสู่พระนิพพานได้ แต่ก็ถูกโจรป่ารุมทำร้ายกระดูกแหลกละเอียด และเข้าใจว่าท่านตายก็เลยทิ้งไว้ในป่า ท่านก็อาศัยอิทธิฤทธิ์ประสานกระดูกร่างกายขึ้นมาใหม่ ไป ๆ มา ๆ ก็พบโจรเหล่านี้อีก มันก็ทำร้ายท่านอีกเหมือนเดิม จนเกิดขึ้นในครั้งที่ 3 ท่านจึงอดแปลกใจไม่ได้ว่า บุญกรรมใดหนอท่านจึงต้องถูกโจรเหล่านี้ทุบตีทำร้ายท่าน จนได้รู้ความจริงในอดีต จึงประสานกายขึ้นมาใหม่ แล้วเหาะไปทูลลาพระพุทธเจ้าเข้าสู่พระนิพพาน

ดังนั้นเมื่อกรรมจะเริ่มให้ผลก็จะมีการเตือนกันล่วงหน้า โดยแสดงอาการผิดปกติทางจิตใจหรือทางกายให้เริ่มปรากฏ และเมื่อมันปรากฏแล้วก็ต้องรีบศึกษาทำความเข้าใจ วิเคราะห์ให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ไม่ใช่ปล่อยตามยถากรรม จนถูกรุมเร้าคืนไม่ออก ส่วนวิธีการนั้นจะได้แนะนำกันในโอกาสต่อไป

หลักการแก้ไขวิบากกรรม

เหตุแห่งกรรมนั้นไม่ใช่จะยุติกันได้ง่าย เพราะเหมือนคนสองคนมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันและทำร้ายห้าพันกันโดย โลภะ โทสะ โมหะ ตั้งแต่ทำร้ายกันด้วยคำพูด ทำร้ายร่างกาย แม้ในที่สุดทำร้ายถึงแก่ชีวิต ดังนั้นผลของกรรมย่อมแตกต่างกันไม่เท่ากัน แม้ในทางโลกก็มีการตัดสินคดีและการลงโทษที่แตกต่างกันไปตามเจตนาและลักษณะการกระทำผิด

เหตุแห่งกรรมจะรับลงได้นั้นย่อมมีสาเหตุที่สำคัญเพียง 2 ประการเท่านั้น กรรมนั้นให้ผลเต็มที่แล้วจึงยุติ ซึ่งแน่นอนในประการนี้ไม่มีผู้ใดปรารถนาที่จะรอให้ผลถึงที่สุดแล้วจึงยุติ มีการให้อโหสิกรรม ก่อนที่กรรมจะให้ผลเต็มที่

ดังนั้นถ้าพิจารณากันจริง ๆ แล้วจะเห็นว่าวิธีการที่เหมาะสมที่สุด คือ การให้อโหสิกรรมต่อกัน ปัญหามีอยู่ว่า เราขออโหสิกรรมได้ แต่เจ้ากรรมนายเวรจะยอมรับหรือเปล่าเท่านั้น เพราะความอาฆาตพยาบาทมันมีมาก ก็จะทำให้เกิดเป็นมิจฉาทิฎฐิได้ คือไม่ยอมรับและให้อโหสิกรรมแน่นอน

บางคนกล่าวว่าสามารถตัดกรรมได้ ท่านว่าจริงหรือไม่ หากเป็นกรรมเบา ๆ การทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวร ก็อาจจะได้ผล คือบรรเทาลงไปหรือหมดไป พระพุทธเจ้าหรือพระอรหันต์ท่านยังหนีกรรมไม่พ้นเลย แล้วพวกเราปุถุชนคนกิเลสยังหนายจะพ้นได้อย่างไร ประเด็นนี้จึงเป็นไปไม่ได้ที่ใครเก่งถึงขนาดตัดกรรมของคนอื่นได้ กรรมตัวเองตัดได้หรือยัง ? ในที่นี้จึงไม่บังอาจใช้คำว่า "ตัดกรรม" แต่จะใช้คำว่า "แก้ไขวิบากกรรม" หมายถึงแก้ไขให้ดีขึ้นหรือหมดไป โดยอาศัยหลักกรรมขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นหลักในการแก้ไข จึงมิใช่ไสยศาสตร์ดังเช่นที่บางคนคิด ส่วนจะเป็นอย่างไรนั้นขอให้ท่านติดตามศึกษาต่อไป แนวทางสำหรับการแก้ไขวิบากกรรมให้เบาบางลงไป

คำแนะนำในการแก้กรรม

สำหรับท่านที่ผิดพลาดไปแล้ว ก็อยากขอแนะนำหนทางแก้ไข วิบากกรรม เหล่านั้นให้บรรเทา ลงไปหรือหมดไปในที่สุด ใช้ได้กับ กรรม ทุกประเภท มีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1.. **ทำบุญอุทิศส่วนกุศล** ให้แก่เจ้ากรรมนายเวรที่กำลังติดตามให้ผลเราอยู่ทุกรูปแบบ เพื่อให้ดวงวิญญาณนั้นเห็นว่า เรามีความตั้งใจจริงและสำนึกในผลกรรมที่ได้กระทำลงไป เช่น การทำบุญใส่บาตร ถวายสังฆทาน ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน ถวายพระพุทธรูป ถวายผ้าไตร ไถ่ชีวิตสัตว์ ฯลฯ แล้วตั้งใจกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่เจ้ากรรมนายเวรที่อยู่ในตัวของเราเท่านั้น แต่ท่านต้องเข้าใจเสียก่อนว่านี่เป็นเพียงทานกุศล เป็นกุศลเบื้องต้นที่ยังหยาบอยู่ซึ่งอาจจะไม่พอเพียงสำหรับการไถ่โทษขันธ์ที่ได้กระทำผิดไว้กับเจ้ากรรมนายเวรตนนั้นก็ได้อีก

2. **การบวชพราหมณ์หรือการบวชพระ** การถือศีล 5 ศีล 8 ศีล 10 ศีล 227 ตามเพศภาวะ ส่วนจะเป็นการบวชที่วันย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละบุคคล เมื่อบวชแล้วควรสวดมนต์ให้วัพระ ทำวัตรเช้า-เย็น เจริญสมาธิภาวนาให้มาก เพราะเป็นกุศลที่ละเอียดสูงกว่าการให้ทานข้างต้น เพราะการบวชชีพรหมณ์หรือการถือศีล 8 เป็นระดับของบุญที่สูงกว่าการให้ทาน นอกจากนี้มีโอกาสทำวัตรเช้าเย็น ก็ยังได้นั่งสมาธิแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลที่เป็นทิพย์ให้แก่เจ้ากรรมนายเวรอีกด้วย หรือ ถ้าเป็นกรรมหนักและเป็นผู้ชายก็อาจบวชพระ เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวรก็ยังดีมาก

3. **เจริญสมาธิภาวนา** แม้เราจะไม่มีเวลาไปบวชถือศีลที่วัดก็ตาม เราก็ควรจะทำบ้านให้เป็นวัด ด้วยการสวดมนต์และเจริญสมาธิภาวนาให้เป็นกิจ เพราะบุญจากการเจริญสมาธิภาวนาเป็นกุศลที่ละเอียดมากและสูงที่สุด ซึ่งเป็นที่ปรารถนาของทุกดวงจิตดวงวิญญาณ เพราะผู้มีกายทิพย์หรือกายละเอียดย่อมอยากได้บุญที่ละเอียดเช่นกัน อีกประการหนึ่ง จะเป็นการคลายชั้นหรือปรับปรุงธาตุชั้นให้ผ่อนคลายระงับ เบญจขันธ์อันประกอบด้วย รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ กรรมเล็ก กรรมน้อย จะถูกขับผ่อนคลายออกจากชั้นได้บางส่วน ทำให้ดีขึ้น และเกิดปิติสุขตามมา พยายามให้จิตแน่วแน่มั่นคง จนจิตตั้งวูบจนเกิดความสงบและสุขในใจแล้วแผ่เมตตาให้ดวงจิตดวงวิญญาณนั้นมาอนุโมทนา และให้เป็นอโหสิกรรมต่อกัน เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้กล่าวว่า หากเราทำจิตให้หนึ่งสงบได้เพียงข้างกระดิกหู ฐุแลบลิ้น ย่อมสามารถปิดอบายภูมิได้ คือ ทำความคิดหนีความชั่ว ดังนั้นแม้ไม่อาจจะไปบวชชีพรหมณ์ได้ ก็อยู่ปฏิบัติเองที่บ้านก็ได้ แต่ขอให้ทำจริงเท่านั้น

4. **การขออโหสิกรรม** หรือ การให้อภัยทาน ในบรรดาทานทั้งหลายอันประกอบด้วย วัตถุทาน ธรรมทานและอภัยทาน ถือว่าอภัยทานเป็นทานในระดับปรมัตถทานบารมี หากมีการให้อโหสิกรรมซึ่งกันและกัน กรรมนั้นย่อมเป็นโมฆะ หลุดพ้นจากบ่วงกรรมนั้นทันที ดังนั้นหากเจ้ากรรมนายเวรใดปรากฏตนต่อหน้าในขณะนั้น ก็พึงประกาศขออโหสิกรรมกันทันที หากแม้ว่าอีกฝ่ายไม่ยอม กรรมนั้นก็ย่อมดำเนินการส่งผลต่อไป สุดแท้แต่ลักษณะแห่งกรรมที่กระทำกันมา ดังนั้น ทุกครั้งที่ทำบุญแล้วให้กรวดน้ำแผ่เมตตา ระบุถึงเจ้ากรรมนายเวรที่อยู่ในตัวข้าพเจ้า หรือ ที่ติดตามข้าพเจ้า ให้มาอนุโมทนาในส่วนบุญส่วนกุศลที่ข้าพเจ้าอุทิศให้ และกรรมอันใดที่ได้กระทำไปโดย เจตนาที่ดี ไม่เจตนาที่ดี รู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็ดี ขอให้เป็นอโหสิกรรมแก่ข้าพเจ้าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เพื่อเป็นการแสดงความตั้งใจที่จะอุทิศให้แก่เขาจริง ๆ และด้วยความสำนึกผิด

5. **ขอร้องไถ่กลับ** เมื่อทำทุกอย่างที่แนะนำแล้ว เหตุการณ์รอบ ๆ ตัว หรือ สุขภาพการเจ็บป่วยไม่ดีขึ้น ก็ต้องหาคนกลางช่วยไถ่กลับให้ ดังนั้น “พระสงฆ์”ผู้ทรงศีล จึงเป็นทางออกที่ดี เพราะท่านเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ และมีศีล 227 ย่อมมีวิธีการเจรจาไถ่กลับให้ เพราะเราเป็นจำเลย แต่วิญญานที่อาฆาตเป็นโจทก์ ดังนั้นถึงแม้เราจะพยายามสร้างบุญสร้างกุศลทุกรูปแบบแล้ว เจ้ากรรมนายเวรอาจจะยังไม่ยอมก็ได้ เพราะความโกรธยังมีอยู่จึงไม่ยอมฟังเสียงร้องขอของเรา จึงจำเป็นต้องอาศัยคนกลางที่เป็นที่เคารพนับถือหรือเกรงใจกันไถ่กลับให้ โดยอาศัยจิตสำนึกในบาปบุญที่ได้กระทำความ และสร้างกุศลอยู่เสมอเป็นสำคัญ ประกอบด้วยพระสงฆ์ที่มีบุญฤทธิ์และเมตตาจิตที่แผ่เมตตาโปรดสัตว์ผู้ทุกข์ยากทั้งหลาย ให้เกิดปัญญาดวงตาเห็นธรรม จนยอมละวางและให้อโหสิกรรมต่อกัน

ท่านทั้งหลายอ่านมาถึงตรงนี้ คงจะมีคำถามมากมายว่า แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่า เจ้ากรรมนายเวรยอมอโหสิกรรมให้ ถ้าท่านอยากทราบคำตอบสุดท้ายตรงนี้ ก็ต้องติดตามเรื่องราวต่าง ๆ ทุกตัวอักษร แล้วท่านจะได้รับคำตอบที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมที่ท่านสามารถพิสูจน์ได้ด้วยตนเอง แล้วจะเข้าใจเรื่องราวของ “กรรม” ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อาจทำให้ท่านเกิดความรู้สึกกลัว “กรรม” กว่าที่เคยกลัวมาว่า “เจ้ากรรมนายเวร” ไม่ใช่แค่คำพูดที่ไว้หลอกคนให้กลัว แต่เป็นเรื่องจริง ๆ ที่ยังไม่เคยได้รับคำอธิบายให้ชัดเจนจากที่ไหนมาก่อนเท่านั้น

เจ้ากรรมนายเวร

เจ้ากรรมนายเวร ก็คือ ดวงจิตดวงวิญญาณที่มีความอาฆาตพยาบาทกันมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน จะมากหรือน้อยก็ย่อมขึ้นอยู่กับ บุญกรรม ของแต่ละคน บางดวงจิตดวงวิญญาณหากมาจุติเป็นมนุษย์เหมือนกัน ก็จะคอยจ้องด้างจ่องพลาญ หาทางทำลายเราในทุกโอกาสทุกสถานที่ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ต่างกรรมต่างวาระ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้ชีวิตของเราแปรเปลี่ยนไป หมุนเวียนกันไป ดีบ้างแย่งบ้าง สุดแต่แต่กรรมดีหรือกรรมชั่วจะส่งผล ดังนั้น เพื่อความไม่ประมาท เราจึงควรตั้งสมณบุญไว้ หมั่นให้ทาน รักษาศีล เจริญสมาธิภาวนา เหาบุญเป็นตัวนำ เพื่อถ่วงดุลความชั่วให้ส่งผลชั่วหรือไม่สามารถให้ผลได้ทัน เพราะน้ำหนักรบุญมากกว่าน้ำหนักบาปนั่นเอง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวรุจิกร ธงชัยชาวสอาด

ที่อยู่ 20 / 2 หมู่ 1 แขวงบางแกว เขตภาษีเจริญ กทม.10160

E-mail ab.tang@hotmail.com , www.atangstudio.multiply.com โทร. 0819087902

การศึกษา

2549 ศป.บ. (ภาพพิมพ์) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประวัติการแสดงผลงาน

2552 แสดงงาน ART THESIS EXHIBITION 2009 ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

2552 แสดงผลงานนิทรรศการศิลปะ LOVE? ณ REFLECTIONS

2552 ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการศิลปะสุนทรียะแห่งสตรีระ ณ THE SILOM GALLERIA

เกียรติประวัติ

2551 รางวัลประกาศนียบัตร การประกวดศิลปกรรมเพื่อโอลิมปิก2008